

Programevaluering av sosiologi ved Høgskolen i Nord-Trøndelag

Årsenhet og bachelorgradsstudium
i sosiologi

Jørgen Grinde
Knut Ekker
Marianne Hedlund
Arve Hjelseth

Programevaluering av sosiologi ved Høgskolen i Nord-Trøndelag

Årsenhet og bachelorgradsstudium
i sosiologi

**Jørgen Grinde
Knut Ekker
Marianne Hedlund
Arve Hjelseth**

Høgskolen i Nord-Trøndelag

Arbeidsnotat nr 220

Avdeling for samfunn, næring og natur

ISBN 978-82-7456-513-5

ISSN 1501-6285

Steinkjer 2007

Forord

Styret for høgskolen i Nord-Trøndelag vedtok i styremøtet 23.02.06 S-06/ Program for studieprogramevaluering. Årsstudiet i sosiologi er et av programmene som skal evalueres i 2006. Denne rapporten evaluerer sosiologiundervisningen ved Hint, avdelingen SNN. Vi har også inkludert fordypningsdelen i sosiologi som kan inngå som en del av bachelorgraden i samfunnsvitenskap. Rapporten består av flere deler. En del er en egevaluering datert juni 2006. I denne avsluttende rapporten er det foretatt noen mindre endringer i egevalueringen. Videre består rapporten av vurderingen fra ekstern evaluator professor Per Morten Schiefloe ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap, NTNU. Konklusjonene bygger også på møte den 29. september 2006 mellom professor Schiefloe og den interne evalueringsgruppen.

Steinkjer, november 2006

Jørgen Grinde

Knut Ekker

Marianne Hedlund

Arve Hjelseth

Innhold

Del 1 Oppsummering og handlingsplan.....	5
Oppsummering	5
Handlingsplan.....	5
Del 2 Vurdering fra ekstern evaluator.....	7
Vurdering, sosiologiundervisningen ved HINT	7
Del 3 Egenevaluering	9
Innledning.....	9
Programmets innhold og oppbygning	9
Undervisning	10
Eksamensformer.....	12
Revisjon av studieplaner siste fireårsperiode	12
Studentene	12
Produksjon og resultater: Vitnemål, gjennomføringsgrad, studiepoengproduksjon, karakterfordeling	14
Undervisningspersonalets kompetanse	15
Evaluering	17
Konklusjon	21
Vedlegg	23
Egenvurdering studieprogram 2005- 06.....	24
Offentlige fag og sosiologi: Samlerapport for studentevaluering av undervisning og læring 2005	33
SOS120 Sluttevaluering v2003	38
Evaluering av startblokka august 2004	40
Tilfredse sosiologistudenter	43
Undervisning i fagblokker ved HiNT i Steinkjer	45
Studiehåndbok HINT Studieplaner sosiologi 2005 – 2006.....	47
Sosiologi: Pensumliste 2005 – 2006	60
Sosiologi: Framdriftsplaner 2005 – 2006.....	68

Del 1 Oppsummering og handlingsplan

Oppsummering

På grunnlag av egevaluering, evalueringsrapport fra professor Per Morten Schiefloe ved NTNU samt møte mellom evalueringsutvalget og professor Schiefloe konkluderer vi med at studieopplegget for sosiologiundervisningen ved Hint, avdeling SNN, fungerer bra med brukbar studieprogresjonen og fornøyde studenter. Rekrutteringen til programmet er meget god. Studieplanen er bygget opp i moduler. Dette gir en robust struktur som fungerer på en tilfredsstillende måte. Det kan gjennomføres forbedringer på en del områder som foreslått i den etterfølgende handlingsplanen.

Handlingsplan

Studieplaner

Generelt:

Det foretas en kritisk gjennomgang av beskrivelsen av opplegg og enkeltemner i teksten i studiehandboka (jfr. Schiefloes notat).

Det bør vurderes om undervisningen kan bygges opp om et felles empirisk tema / felt der alle faglærerne kan bidra. Feltet kan variere fra år til år. Vi må få fram hva som er fortrinnet vårt og hva vi kan bygge opp sammen. Dette krever enda bedre samarbeid mellom lærerne.

Overskriften kan være: Sosiologien møter samfunnet.

Eksempel på felles tema: innvandrere, omstilling i næringslivet, velferdsstaten, idrett, det nye arbeidslivet; IT og samfunn med mer.

De enkelte emner:

SOS105 Individ og samfunn: Ingen bemerkninger

SOS106 Modernisering og modernitet: Pensum kan virke noe komplisert og oppsplittet og bør gjennomgås spesielt med tanke på å tydeliggjøre de underliggende hovedtemaene i emnet. En av innleveringene kan gjøres individuell og inngå i eksamenskarakteren (teller 40 prosent).

SOS107 Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode: Kvalitativ metode bør vektlegges mer og inngå som en del av eksamen.

SOS120 Organisasjon og arbeidsliv: Det bør legges noe mer vekt på ” det nye arbeidslivet”.

SOS310 Sosiologisk tenking og dagsaktuelle tema og SOS320 Sosial kapital, identitet og entreprenørskap: Moderne sosiologer bør i større grad trekkes inn i undervisninga og pensum. Det bør repeteres mindre av stoffet fra årsenheten (gjelder spesielt SOS310). Pensumlista for begge emnene gjennomgås og revideres. Studieplanen for SOS320 gjennomgås der sammenhengen mellom hovedbegrepene sosial kapital, identitet og entreprenørskap presiseres og utvikles.

SOS375 Bacheloroppgave i sosiologi: Her bør det tilbys et kort intensivkurs i kvalitativ metode som består av en teoridel og en praksisdell der for eksempel trening i intervjuing inngår. Dette bør forøvrig sees i sammenheng med undervisningen innenfor SOS107, SOS310 og SOS320.

Undervisningsplaner:

Læringsmålene for de ulike bolkene i emnene kan presiseres

Gjennomføring:

Godt og aktivt læringsmiljø:

- gi studentene noe ekstra på forelesningen slik at de gir en tydelig merverdi
- variasjon i undervisningen
- relevant og oppdatert eksempelbruk

Øvinger:

Øvinger bør settes i gang tidlig i semesteret. Studentene må motiveres til å delta på disse. Innarbeide mini-skrivekurs i øvingene: Det må legges enda mer trykk på skriving fra starten gjennom flere mindre skriftlige oppgaver, tilbakemeldinger og generelle tips om skriving.

Bacheloroppgaven(SOS375):

Studentene må oppmuntres til å starte skrivingen tidligere. Det må settes strengere krav til å overholde tidsfrister for innleveringer. Studentene bør samles regelmessig i egne seminar der også mer allmenne tema tas opp i forbindelse med skrivingen.

Tilrettelegging på nettet / Classfronter:

Utvikle bedre tilbud til nettstudentene: tilrettelegge opplegg for bedre kommunikasjon og samarbeid mellom studenter som følger undervisningen kun på nettet.

- opprette diskusjonsforum
- lage ” Ofte stilte spørsmål”
- organisere blogger på ulike tema
- felles rom for alle sosiologistudentene

Evaluerings:

Tydeliggjør kriteriene og datagrunnlaget for evalueringene.

Vær nøye med tilbakemeldinger til studentene om resultatet av evalueringene. Resultatene bør legges ut på Classfronter. Dette gjelder også resultatet av siste års evaluering.

Del 2 Vurdering fra ekstern evaluuator

21.08.06

Per Morten Schiefloe

Vurdering, sosiologiundervisningen ved HINT

Denne vurderingen bygger på ”Studieplaner sosiologi 2005-2006” og ”Programevaluering av sosiologi ved Høgskolen i Nord-Trøndelag. Årsenhet og bachelorstudium i sosiologi” fra juni 2006.

Studieplan: opplegg og presentasjon

Studieplanen er bygget opp i moduler, i hovedsak på samme måte som for tilsvarende fag ved NTNU. Dette gir en robust struktur, som etter informasjonen som foreligger også fungerer på en tilfredsstillende måte.

Hvis en vurderer beskrivelsene av opplegg og enkeltfag noe nærmere, ser en at teksten vil ha godt av en kritisk gjennomgang. Studiehåndboken skjemmes av en del trykkfeil, bøyingsfeil og til dels også av noen språklig uheldige formuleringer. En del begreper og betegnelser bør også reformuleres eller forklares bedre. Eksempler:

- På s 43 er omtalt noe som kalles ”Marsblokka (INN 100)” uten at dette er ytterligere forklart.
- På s 48 snakkes om ”ulike menneskesyn”. Det som menes er vel ”ulike perspektiver på atferd og på forholdet mellom individ og samfunn”.
- På s 52 snakkes om ”sosialt entreprenørskap”. Er det noe annet enn ”entreprenørskap”?
- På s 52 introduseres uttrykket ”sosial kapital” i overskriften på emnet. Dette begrepet burde vært kort forklart i den utfyllende teksten.
- På s 53 omtales bacheloroppgaven som ”en utredning”. Betyr det at dette ikke skal være et forskningspreget arbeid?

Ellers ser opplegget som nevnt fornuftig ut, og det er vel ikke grunn til vesentlige endringer på det nåværende tidspunkt. Det eneste unntaket er emnet SOS 320. Fenomenene ”sosial kapital” og ”entreprenørskap” henger logisk sammen, men jeg har problemer med å se hva ”identitet” har med dette å gjøre. Det må i så fall forklares. Identitet omtales heller ikke i beskrivelsen av faglig innhold eller mål. Pensumlisten ser også noe fragmentert ut.

Pensumlistene fremstår ellers som ok. Jeg vil imidlertid anta at pensum for sos106 kanskje blir vel oppsplittet og komplisert for studenter på dette nivået. Dette bør sjekkes ut i forbindelse med neste evaluering. Et generelt råd er å be studentene vurdere de enkelte pensumtekstene separat i forbindelse med en spørreskjemabasert sluttevaluering. En kan for eksempel be dem evaluere de enkelte pensumdelene i forhold til vanskelighetsgrad og læringsutbytte.

Forelesningsplanene er greitt satt opp, med tema og litteraturhenvisninger. Et råd kan være at en ytterligere presiserer hva som er læringsmålene for de enkelte bolkene.

Egenevaluering

I henhold til egenevalueringen fungerer studieopplegget bra, med brukbar studieprogresjon og stort sett fornøyde studenter. Det fremgår ikke alltid tydelig hvordan studentvurderinger er innhentet og bearbeidet, og heller ikke hvilke kriterier som er lagt til grunn for faglærernes egenvurderinger. Et råd kan være at kriteriene det vurderes etter gjøres mer eksplisitte, og at datagrunnlaget for konklusjonene tydeliggjøres i forhold til disse.

En vanlig kommentar fra studenter er at de ikke ser resultater av studentbaserte evalueringer. Det fremgår ikke her i hvilken grad, og hvordan, resultater av evalueringer og oppfølging av disse gjøres kjent for studentene. Det er viktig at de studentene som deltar i skriftlige eller muntlige evalueringer får tilbakemelding, både om hva evalueringen påpeker av sterke og svake sider, og hvordan dette vil bli tatt hensyn til. Et råd er at dette legges ut i Classfronter, og at evalueringer fra siste studieår også gjøres tilgjengelig for årets kull.

Et viktig poeng som tas opp flere steder, er at det i en del emner er lite studentoppmøte på forelesninger, med tilhørende problemer med å få til aktiv deltakelse. Det er viktig at det tas tak i dette, selv om det kan være vanskelig å gjøre noe med. En mulighet er å gjøre flere aktiviteter obligatoriske, en annen er å legge opp undervisningen slik at deltakelse i forelesninger og øvingsgrupper gir en tydelig merverdi i forhold til å lese på egen hånd eller å hente ned forelesningsnotater fra web. (Min strategi i så måte er to-delt: 1. De notatene studentene kan laste ned på forhånd er komprimerte versjoner, uten illustrasjoner, figurer og eksempler. Dvs at de bør suppleres med egne nedtegnelser i løpet av forelesningen. 2. Å knytte aktuelle eksempler og drøfting av eksempler/bruk av pensum til forelesningssituasjonen.)

Del 3 Egenevaluering

Innledning

Grunnfaget / årsenheten i sosiologi ble igangsatt i 1991 ved daværende Nord-Trøndelag Distriktshøgskole. Med utgangspunkt i en samarbeidsavtale med Universitetet i Trondheim, den Allmennvitenskapelige Høgskole, og Institutt for sosiologi og samfunnskunnskap tok NTDH opp de første studentene til Årsstudium i sosiologi høsten 1991. I fra høsten 2005 ble det etablert en bachelorgrad i samfunnsvitenskap med fordypning i sosiologi. De første studentene ble tatt opp samme høst.

Hints styre har bestemt at studieprogrammene skal evalueres hvert fjerde år. Denne rapporten er den selvevaluering fra fagmiljøet. Rapporten er skrevet av Knut Ekker, Jørgen Grinde, Marianne Hedlund og Arve Hjelseth. Rune Åkvik Nilsen kommentert rapporten. Professor Per Morten Schiefloe ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap, NTNU, er engasjert som ekstern evaluator.

Programmets innhold og oppbygning

Studiet i sosiologi består av 2 deler. Del 1 er et årsstudium på 60 studiepoeng i sosiologi. Del 2 består av en sosiologisk fordypning på 30 studiepoeng. Fordypningsdelen kan inngå i en bachelorgrad i samfunnsvitenskap med fordypning i sosiologi.

Del 1: Årsstudiet:

Årsstudiet består av fire emner:

- Individ og samfunn (15 p):
- Samfunnsvitenskaplig forskningsmetode med semesteroppgave(15 p)
- Organisasjon og arbeidsliv (15p)
- Modernisering og modernitet (15 p).

Årsstudiets program tar sikte på å gi en grunnleggende innføring i sosiologi som vitenskaplig fag. Det skal gjøre studentene kjent med hvordan samfunnsforhold kan analyseres, forstås og undersøkes. Årsstudiet har lokale justeringer i forhold til fagansattes spesialkompetanse, men er ellers tilpasset slik at studentene kan gå videre på utdannelse ved Norges teknisk-naturvitenskaplig universitet (NTNU) og andre universitet. Programmet i årsstudiet har også noen lokale tilpassinger i forhold til satsninger som gjøres i bachelorutdannelse i andre fagområder ved seksjonen sosiologi tilhører i HiNT. Dette gjelder spesielt i forhold til avdelingens satsning på innovasjon og entreprenørskap. Årsstudiet i sosiologi kan inngå i andre bachelorgradsløp ved høgskolen, eller brukes som grunnlag for bachelorgrad i samfunnsfag med fordypning i sosiologi. Årsstudiet behandler grunnleggende sosiologiske tema som eksempelvis sosialisering, utdanning og sosial ulikhet, kjønn og identitet,

vennskap, avvik, selvmord, bylivet, og tema om organisering av moderne arbeidsliv, arbeidsmarkedets virkemåter og konsekvenser av arbeidsledighet. Undervisningen i årsstudiet kan, slik det er lagt opp, inngå i profesjonsstudier ved HiNT og gir kompetanse til å undervise i samfunnsfag ved videregående skole.

Del 2: Fordypningsdel

Etter gjennomført årsstudium kan studentene gå videre på fordypningsstudiet i sosiologi. Fordypningsdelen består av følgende tre emner :

- fordypningsemnet ”Sosiologisk tenking om dagsaktuelle tema” (7,5 p)
- fordypningsemnet: ”Sosial kapital, identitet og entreprenørskap” (7,5 p)
- bachelorgradsoppgave med fritt valgt emne i fortrinnsvis et av disse temaområde: organisasjons- og arbeidssosiologi, velferdssosiologi og sosial ulikhet, kultursosiologi, IT og samfunn, sosiologisk teori (15 p)

Fordypningsdelen i sosiologi har til formål å gi studenter grunnlag for videre høyskole- og universitetsutdannelse i sosiolog eller annet samfunnsfag på masternivå. Den kvalifiserer også for arbeid i offentlig sektor, arbeid i organisasjoner, rådgiving eller annen jobb i privat sektor, medievirksomhet med mer. Det legges vekt på å tilby studentene grunnleggende sosiologisk innsikt og ferdighet, samt kunnskap om aktuelle tema i moderne samfunnsutvikling. Særlig viktig anses det å gi studenter redskaper og forståelse om hva som skiller allmenn hverdagsforståelse fra kritisk sosiologisk refleksjon om det samme, samt at studenter selvstendig behersker sosiologisk analyse via egenvalgt bacheloroppgave. Fordypningsemnet i sosial kapital, identitet og entreprenørskap kan ses i sammenheng med entreprenørskapsutdanningen ved avdelingen hvor sosiologisstudiet inngår.

Pensum

Pensumoversikt for alle kursene er vedlagt. Hovedsakelig benyttes det norsk litteratur. Pensum revideres årlig. Pensumomfang for 15 studiepoengs emner varierer fra ca. 750 sider (SOS107 - metodekurset) til ca. 1400sider (SOS120 - Organisasjon og arbeidsliv). Den store variasjonen kan forklares bl.a. ut fra at semesteroppgaven i metodekurset innebærer en større arbeidsinnsats for studentene enn øvingene i de andre emnene, samt at deler av litteraturen i organisasjonskurset er overlappende.

Undervisning

Undervisningsform

Undervisningsformene i de ulike kursene som gis i sosiologi er ulike. Noe av undervisningen gis i form av auditoriumforelesninger kombinert med seminar. Andre undervisningsformer er basert mer på seminar og praktiske øvelser. Noe metodeundervisning gis i form av øvelse på datasal kombinert med aktiv veiledning. Det brukes også aktivt elektronisk verktøy som støtte til undervisning (Classfrontier). I fordypningsdelen foregår en del av undervisningen i form av seminar, hvor studentene med felles interesser inviteres til å kommentere hverandres arbeid, og trene kritisk refleksjonsevne. Det organiseres ingen kollokvier grupper for studentene, men studentene oppmuntres til selv å danne egen studiegrupper.

Ved årsstudiet har undervisningstilbudet blitt fulgt opp av egne seminargrupper som ledes av erfarne studenter som har gjennomført årsstudiet med bra resultat. De erfarne studentene har

en veiledende rolle (såkalt Supplementary Instructor [SI]-metoden). Det innebærer at de skal hjelpe studentene i studentgruppe med det metodiske kunnskap, ”fordøyning av fagstoff”, samt bistå studenter til å søke kilder til egen læring. Studentene som bistår studentgruppene skal ikke være studentassistenter som gir faglig bistand.

I alle studietilbudene brukes nettbasert undervisningstøtte som hjelpemiddel til undervisning. Den er et viktig hjelpemiddel ikke minst for fjernstudenter når det gjelder bearbeiding av fagstoff. Ingen studietilbud i sosiologi gis bare i form av nettbasert undervisning, men i form av campusbasert undervisning. Elektronisk undervisningstøtte brukes mer eller mindre aktivt som hjelpemiddel, i tillegg til forelesninger og seminar som undervisningsform.

Når studentene starter årsstudiet eller fordypningsdelen i sosiologi, starter de med en oppstartsblokk på mellom 8- 10 dager. Førsteårsstudentene får dels en allmenn innføring i tema knyttet til studiet, samt gjennomføring en del praktiske ”øvelser” i sosiologisk analyse og tematikk. Videre legges det vekt på å utvikle gode relasjoner mellom studentene og gi dem en innføring i en del støttefunksjoner som studieteknikk, biblioteksbruk, opplæring i grunnleggende IT-verktøy(Windows, e-post, Classfronter, Arena med mer). Studentene skal levere en individuell besvarelse med tema fra den mer tekniske opplæringen (Fronter, Arena, e-post med mer). I løpet av startblokka skal studentene sammen gjennomføre et faglig prosjekt med et avgrenset feltarbeid og som presenteres for klassen siste dag av startblokka. . De skal også møte en privat eller offentlig virksomhet i regionen. På fordypningsnivået får studentene ved oppstartblokka noe undervisning i vitenskapsteori, metode og forskningsproblemstillinger.

Undervisningsmengde

Undervisningstilbud på 15 studiepoengskurs gis vanligvis over 15 uker, med 6 timers undervisning i uka. Ved enkelte av kursene gis undervisningen mer komprimert, nærmest i form av blokk undervisning. I tillegg gis det undervisning i form av 2- 3 timers seminar for å understøtte forelesningene i kursene ved årsstudiet. Undervisning i fordypningsdelen foregår samlingsbasert ved to - dagers samlinger 2 – 3 tilfeller pr kurs, hvor studentene undervises hele dagene i kursaktuelle tema. I tillegg foregår noe seminarvirksomhet som starter ved samlingene og siden følges opp i form av nettbasert støtte fra faglærer.

Arbeidsform og arbeidskrav

Studentene ved alle undervisningstilbudene i sosiologi må jobbe aktivt med fagstoffet gjennom innleveringsoppgaver, egne øvelser og seminaroppgaver. Kurs som gir 15 studiepoeng, krever at studentene leverer to innleveringsoppgaver, og disse må være godkjent før studenten kan gå opp til eksamen. Studentene får tilbakemelding på faglig ferdighet og forbedringspotensial ved første innleveringstilfelle og dette følges opp med andre innlevering. Kurs som gir mindre enn 15 studiepoeng krever vanligvis en innleveringsoppgave. Innleveringsoppgaven leveres først som utkast, hvor studentene får tilbakemelding fra faglærer med forslag til forebedring før de leverer endelig innlevering. Innleveringsoppgaven må være godkjent før de får gå opp til eksamen. I metodekurset på årsstudiet kreves det innlevering av 4 innleveringsoppgaven, hvorav de to siste utgjør en semesteroppgave. Alle oppgaver må være godkjent før man får gå opp til eksamen.

Eksamensformer

Eksamensformer som brukes i sosiologi er tilpasset kurstype og derav forskjellig. I grunnutdannelsen gjennomføres hovedsakelig skoleeksamen, i tillegg til innlevering av semesteroppgave. I fordypningsdelen foregår eksamen i form av skoleeksamen(SOS310) og hjemmeeksamen(SOS320).

Vi har fram til for et par år siden benyttet ekstern sensor ved alle eksamener. Etter at Universitets- og høyskoleloven åpnet muligheten for å ikke bruke ekstern sensor, har avdelingen vedtatt at ekstern sensor skal benyttes annet hvert år og på bare et utvalg av besvarelsene innenfor et emne. Departementet har senere hevdet at praksis med å bruke tosensorsystemet på bare et utvalg av besvarelsene er i strid med forvaltningsloven. Praksisen ved Hint er nå endret slik at det benyttes ekstern sensor på alle besvarelsene ved tredje hver eksamen innenfor et emne. De andre eksamene sensureres med kun intern sensor.

Revisjon av studieplaner siste fireårsperiode

Det faglige innholdet i årsenheten har gjennomgått bare marginale endringer den siste fireårsperioden. Av andre endringer kan nevnes innføring av arbeidskravet om to obligatoriske innleveringer i tre av de fire emnene. Det kreves bestått for å få adgang til å gå opp til eksamen. På det siste emnet i Forskningsmetode har det hele tiden vært krav om bestått semesteroppgave for å få godkjent emnet.

Tidligere var øvingsgruppene organisert av studentene selv med noe læreroppfølgning Vi har forandret på øvingsopplegget i og med innføring av såkalt SI-grupper. (Supplemental Instructions) som er øvingsgrupper ledet av erfarne studenter (studenter som har gjennomført årsenheten med bra resultat).

Høsten 2006 innføres det såkalt blokkundervisning(mer konsentrert undervisning og eksamen ved blokkas slutt) i en rekke emner ved avdelingen. Det innebærer at undervisningsåret deles i fireblokker hver av 7 – 8 ukers varighet. SOS105 Individ og samfunn vil bli undervist i blokk 1 med eksamen medio oktober. SOS107 Samfunnsvitenskaplig metode går i blokk 2, SOS106 Modernitet og modernisering i blokk 3 o g SOS120 Organisasjon og arbeidsliv i blokk 4. Dette får ikke konsekvenser for fordypningsdelen. Der vil begge emnene gå parallelt med 2 – 3 dagers samlinger gjennom hele høstsemesteret.

En grunnleggende endring er etableringen av en fri bachelorgrad i samfunnsvitenskap med fordypning i sosiologi.

Studentene

Årsenheten lyses ut gjennom Samordnet opptak (SO) med søknadsfrist 15. april. I tillegg tilbys studieplasser i første halvdel av august på det såkalte restetorget, og relativt mange studenter rekrutteres på denne måten. Studenter som er interessert finner informasjon om studiet i trykt studiehandbok, samt egen elektronisk utgave av denne boken som er

tilgjengelig via HiNTs hjemmesider. De kan også få forhåndsinformasjon gjennom å kontakte studieveiledere eller studieekspedisjon på stedet. Også faglærerne gir forhåndsinformasjon til studenter på direkte henvendelser, selv om det meste av dette skjer via studieadministrasjonen. Avdelingen arrangerer en åpen dag i slutten av juli etter at opptaket er gjennomført. Alle førsteårsstudenter inviteres til Steinkjer der de møter faglærere og administrativt personale. Studentene får informasjon både om studiene og praktiske forhold.

Antall primærøkere til sosiologistudiet sank frem til 2003, før det igjen økte (tabell 1) . Nye tall fra samordna opptak viser for øvrig at veksten fortsetter i 2006 (51 primærøkere) . Antall studenter som tas opp til studiet har også vært jevnt økende siden 2003, og fra 2003 til 2005 er veksten på 50 prosent.

Opptakstallet gir ikke et reelt bilde av studenttallet på studiet. En del av studentene er studenter kun på papiret. Det reelle studentantallet ved høstsemesterets start var nærmere 70 enn 100 i 2005. En indikasjon på dette er at det var oppmeldt 66 studenter til eksamen i høstsemesteret(disse hadde bestått arbeidskravet på to godkjente innleveringsoppgaver).

Studentene er relativt voksne. I perioden 2002 -2005 var mellom 24 og 40 prosent av studentene under 26 år, mens 42 til 56 prosent var eldre enn 30 år. Studentene skiller seg ikke aldersmessig fra studenter på andre fag ved avdelingen.

Sosiologistudiet har en høy andel kvinnelige studenter, i perioden 2002 -2005 var 70 – 82 prosent av studentene kvinner.

Nærmere halvparten av studentene kom fra Nord-Trøndelag i 2005, mens 12 prosent oppgav bosted utenfor Trøndelag. Dette innebærer en betydelig endring i forhold til de første årene da en stor del av studentene kom fra steder utenfor Trøndelag.

Fordypningsdelen ble utlyst første gang våren/sommeren 2005 gjennom det lokale opptaket. Det ble tatt opp 17 studenter, alle med bakgrunn fra årsenheten på Hint.

Tabell 1 Søkere, opptak og resultater 2002-2005.

Resultater/Indikatorer	2001	2002	2003	2004	2005
Søkertall, 1. prioritet	41	48	34	35	40
Opptakstall siste 5 år		78	65	89	98
Vitnemål siste 3 år			25	28	23
Gjennomføringsgrad, %			49	48	32
Strykprosent alle eks.			13,5	9,9	16,4
Studiepoeng pr. aktiv student			38,8	38,1	34,3
Karakterfordeling 2005, %	A: 8,9	B: 21,4	C: 24,4	D: 23,2	E: 22,0
Aktive studenter			51	59	72

Produksjon og resultater: Vitnemål, gjennomføringsgrad, studiepoengproduksjon, karakterfordeling

Gjennomføringsgraden har sunket, med et spesielt kraftig fall fra 2004 til 2005, hvor den bare var på 32 prosent (tabell 1). Gjennomføringsgrad er målt som antall vitnemål i prosent av antall aktive studenter, hvor aktive studenter er de som har betalt semesteravgift. Noe av dette, men ikke alt, kan knyttes til økende strykprosent. En viktigere forklaring er trolig innføringen av bachelorgradsfordypningen i 2005. Denne gis som et tilbud om 30 studiepoeng fordelt over ett studieår, og forventet studieprogresjon er dermed halvparten av den normale.

Ser vi på antall aktive studenter er også dette økende. Dersom vi ser på antall helårsekvivalenter (60 studiepoeng), viser også disse tallene en jevn stigning.

2002	2003	2004	2005
30,7	33,0	37,5	41,2

Sosiologi produserer altså studiepoeng tilsvarende drøyt 40 heltidsstudenter (som består) i 2005. Denne veksten ser ut til å fortsette ettersom produksjonen i undervisningsåret 2005/2006 var på 53 heltidsekvivalenter. En del av veksten dette året skyldes innføring av fordypningsdelen fra høsten 2005.

Karakterene fordeler seg jevnt på karakterene B-E, mens noe under ti prosent oppnår får karakteren A. I forhold til normene fra nasjonalt fagråd i sosiologi (med normalfordeling som generell rettesnor over tid) er det en viss opphopning på E. Antall studenter på ett enkelt år er imidlertid så vidt lavt at man bør være forsiktig med å trekke konklusjoner i forhold til dette.

Strykprosenten har ligget mellom 10 og 16 prosent. Dette kan karakteriseres som akseptabelt. Strykprosenten gikk ned til 6 prosent i undervisningsåret 2005-06 (se vedlegg).

Vi har lagt stor vekt på å benytte samme eksamenskriterier som universitetene og da spesielt NTNU. Dette oppnås bl.a. gjennom å utveksle sensorer. Sammenligning med andre institusjoner som gir tilsvarende undervisning, tyder på at vi i hvert fall ikke er for snille med

å slippe studentene igjennom. Erfaringene fra det ”Nasjonale karakterpanelet i sosiologi” gir samme konklusjon basert bla. på gjennomgang av et utvalg eksamensbesvarelser ved institusjonene som underviser i sosiologi. .

Åtte studenter leverte bacheloroppgaven i fordypingsdelen. Karakterfordelingen ble:
2 A, 2 B, 1 C, 2 D, 1 E.

Undervisningspersonalets kompetanse

Fem personer er knyttet til undervisning i sosiologi ved Høgskolen i Nord-Trøndelag, avdeling for samfunn, næring og natur. Disse fem personene har faglige profiler som utfyller hverandre og gir et bredt faglig tilbud innen sosiologi ved høgskolen. Her er oversikten over undervisningspersonalet (i alfabetisk rekkefølge):

Knut Ekker har Ph.D. i sosiologi fra University of Minnesota (1986), og han har vært ansatt ved høgskolen i 20 år (NTDH fram til 1994, HiNT fra 1994). Han underviser i forskningsmetode og statistikk, og veileder studenter i arbeidet med bacheloroppgaver innenfor IT-studiet og Bachelorgradsstudiet med fordypning i sosiologi ved HiNT. Ekker benytter i stor grad eksempler fra egen forskning på anvendelse av datateknologi i organisasjoner, simulering og rollespill i undervisningen. Han har også undervist innenfor anvendelse av datateknologi i organisasjoner (internettprogrammering, brukergrensesnitt). Ekker har publisert i *Social Science Computing Review* (1988) og har presentert artikler knyttet til anvendelse av datateknologi i undervisning ved flere konferanser (*CSCL Nice-Sophia* 1999, *AACE ED-media* 2001, *IADIS CELDA* 2004, *AACE E-Learn* 2005, *IADIS e-Learning* 2006). Han deltar for tiden i et forskningsprosjekt i samarbeid med Handelshøyskolen BI om outsourcing av IT-funksjoner i bedrifter og offentlige etater, et prosjekt som foreløpig har resultert i en tidsskriftartikkel antatt for publisering i *International Journal of Management and Enterprise Development* (2007). Ekker er medlem av redaksjonsrådet i tidsskriftet *Simulation & Gaming* og medlem av programkomiteen for *Nordic Forum for Human-Computer Interaction Research*.

Jørgen Grinde har hovedfag i sosiologi (cand. polit.) fra Universitetet i Trondheim og har vært ansatt ved NTDH fra 1. juni 1992 og ved HINT fra 1994. Han underviser i generell sosiologi / innføring i sosiologi, organisasjons- og arbeidslivssosiologi og veileder bachelorstudenter innenfor sosiologi og kommunaløkonomi og ledelse og årsstudenter innenfor forskningsmetode og statistikk. Han har også undervisningserfaring fra Friundervisninga, sykepleierhøgskolen, etterutdanning innen helsevesenet og ulike program innenfor HINT. Han har lang erfaring som sensor på grunnfag og hovedfag (NTNU). Han har gjennomført utdanning innenfor universitets- og høyskolepedagogikk. Grinde arbeidet som kontorsjef ved Fylkesarbeidskontoret i Nord-Trøndelag i perioden 1986 – 1992 med ansvar for utredning og organisasjonsutvikling der han gjennomførte en rekke arbeidsmarkedsanalyser og ledet flere større utviklingsprosjekt. Fra 1979 til 1980 var han ansatt som vit.ass. ved Fiskeriteknologisk Forskningsinstitutt og i perioden 1980- 1986 som vit.ass. og forsker ved Norges Fiskeriforskningsråd hvor han hovedsakelig arbeidet med forskning innenfor helse, sikkerhet og arbeidsmiljø blant yrkesfiskere samt rekruttering innenfor fiskeriforskning og utdanning innenfor fiskerinæringa. Han har også publisert arbeider innenfor temaene kommunal tjenesteyting, organisasjonsendringer i kommunen,

arbeidsmiljø, organisasjonsanalyser og rekrutteringsprosesser i arbeidslivet. Grinde er i dag valgt studieleder for seksjonen offentlige fag og sosiologi som tilbyr to bachelorprogram(samfunnsvitenskap og kommunal økonomi og ledelse) og etterutdanningsstudier innenfor offentlig administrasjon og ledelse.

Marianne Hedlund har PH. D. (dr filosofi) fra Lund universitet, samfunnsvitenskaplig fakultet. I 2004. Hun har vært ansatt i HiNT siden 2004. Hun har undervist teorikurs om klassiske teori og modernitet. I tillegg har hun siden 2005 hatt ansvar for nye kurstilbud på bachelorstudiet. Et kurstilbud om sosiologisk tenking og et om sosial kapital, nettverk og sosialt entreprenørskap. I tillegg er hun veileder på bachelorstudenter i sosiologi. Hun har tidligere forskningserfaring fra regionalt forskningsinstitutt (NTF) og fra Inst. for sosiologi og statsvitenskap (ISS) ved NTNU. Hun har tidligere vært ansatt og stipendiat ved sosiologisk institutt ved Uppsala universitet. Tidligere forskningsarbeid er brukt aktivt i undervisningstilbud hun har gitt. Mye av hennes forskning har vært rettet mot studier av sosial ulikhet, samfunnets ekskludering og inkluderingsdynamikker med fokus på marginalisering. Særlig har hun vært opptatt av kategoriseringer som gjøres i moderne velferdsstater av funksjonshemming. Hun jobber for tiden deltid ved HiNT, mens hun gjennomfører et postdok stipendiat som ledes av professor Jan Tøssebro ved NTNU. Dette prosjektet skjer også i nært samarbeid med professor i sosiologi Bjørn Hvinden ved (ISS) NTNU. Forskningsprosjektet handler om forståelser av funksjonshemming i politikk og hverdagsliv. Hun er aktiv medlem i norsk nettverk om medisinsk sosiologi og deltar også i andre faglige nettverk innen sitt fagfelt nasjonalt og internasjonalt. Hun jobber for tiden med publiseringer om alternative vurderinger og definisjonsmåter av funksjonshemming i moderne velferdsstater (internasjonal publisering), samt bidrag til antologi om medisinsk sosiologi under ledelse av Axel Tjora (ISS).

Arve Hjelseth er mag. art. i sosiologi fra Universitetet i Oslo i 1992 og har vært ansatt ved HiNT som førstelektor siden 1. januar 2006. Før det har han vært tilknyttet Universitetet i Trondheim, AVH, som universitetslektor og vit.ass. (1993-94), Senter for Samfunnsforskning, Allforsk, som forskningsassistent (1995), Høgskolen i Molde som høgskolelektor i statsvitenskap (1995-96), Universitetet i Bergen som universitetsstipendiat (1996-99), NTNU som universitetslektor (1999-2005) og Luftkrigsskolen (2003-04) i 25-prosentstilling som førstelektor. Han har undervist i sosiologi på grunn-, mellom- og hovedfags (master)-nivå og i statsvitenskap på grunn- og mellomfagsnivå. I tillegg har han i ti år undervist fjernstudenter i statsvitenskap for NKS Fjernundervisning og har virket som gjesteforeleser og sensor ved en rekke universiteter og høgskoler. Han har publisert vitenskapelige artikler og andre publikasjoner innenfor politisk sosiologi, økonomisk sosiologi og fotballsosiologi. Arbeidene er publisert i blant andre *Sosiologi i Dag*, *Sosiologisk Tidsskrift* og *Tidsskrift for Samfunnsforskning*. Han ble tatt opp til dr.polit-studiet ved Universitetet i Bergen høsten 1996, og leverer etter planen en avhandling (dr.polit) i fotballsosiologi sommeren 2006. Hjelseth har utarbeidet flere typer undervisningsmaterieell for NKS. Han er innvilget stipend fra den faglitterære forfatterforening for å skrive en lærebok i økonomisk sosiologi som skal gis ut på *Abstrakt Forlag* (planlagt utgivelse 2007). Han er også aktiv innenfor formidling, og har publisert en rekke kronikker og populærvitenskapelige bidrag i publikasjoner som *Prosa*, *Klassekampen*, *Morgenbladet*, *Adresseavisen*, *Dagbladet* med flere. Hjelseth har siden sommeren 2004 vært redaktør for Norsk sosiologforenings medlemsblad *Sosiolog-nytt*.

Rune Åkvik Nilsen er mag.art. i sosiologi fra Universitetet i Oslo i 1993 på en avhandling om Max Weber. Avhandlingen ble publisert i rapportserien til Institutt for sosiologi i 1994 ("Multidimensjonalitet og ambivalens – Max Weber og det moderne", 5/1994). Nilsen ble ansatt som høyskolelektor i sosiologi ved HiNT i 1995. Han fikk opprykk til førstelektor i 1999, og til førsteamanuensis i 2003. Fra 2003 har han også en II-stilling ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo, med særlig ansvar for et kurs om sosiologiens klassikere og det moderne samfunnet. Ved HiNT underviser Nilsen over et bredt spekter av sosiologien, fra innføring i sosiologiske teorier og begreper, til klassikere og moderne sosiologisk teori. Undervisningen er forankret i egen forskning om sosiologiens klassikere og moderne sosiologisk teori. Nilsen har publisert en rekke vitenskapelige artikler i nasjonale tidsskrifter som *Sosiologi i dag*, *Sosiologisk tidsskrift* og *Sosiologisk årbok*; i den senere tid har han skrevet to kritiske artikler om den innflytelsesrike polsk-engelske sosiologen Zygmunt Bauman. Nilsen er opptatt av helhetlige spørsmål knyttet til moderne samfunns egenart og utvikling, både i samtiden og i et historisk perspektiv. I 1998 utga han *Sosiologisk fantasi*, en essaysamling i sosiologi, redigert sammen med Pål Veiden. Nilsens eget bidrag var et essay om Max Weber, som også har stått sentralt i Nilsens øvrige forskningspraksis. Fra 2003 er han opptatt som student ved Ph.D.-programmet ved Universitetet i Tromsø. Doktorgradsavhandlingens arbeidstittel er "Individ eller fellesskap? Dimensjoner av individualisme og kollektivismen hos Max Weber og Emile Durkheim – med linjer frem til moderne kontroverser". I tillegg til undervisning og forskning driver Nilsen en omfattende sensorvirksomhet ved en rekke sosiologiutdanninger i Norge, både på bachelor- og masternivå, samt konsulentvirksomhet for flere fagbokforlag. Fra 2006 er han også medlem av redaksjonen i tidsskriftet *Sosiologi i dag*.

Vurdering i forhold til etableringskrav

Av fagstaben knyttet til sosiologistudiet ved HiNT har 80% førstekompetanse. To av de ansatte har gjennomført ph.d. – grad, mens to av de andre ansatte er i ferd med å skrive ph.d.-avhandlinger (forventes fullført desember 2006 og høsten 2007).

FoU-virksomhetens understøtting av utdanningen

I stor utstrekning benyttes egen forskning i undervisningen, både innenfor Årsstudium i sosiologi og innenfor Bachelorgradsstudiet. Eksempler på bruk av egen forskning i undervisningen inkluderer anvendelse av datateknologi i organisasjoner, organisasjonsutvikling og arbeidsmarkedsanalyser, velferdsforskning, politisk/økonomisk sosiologi og forskning om sosiologiens klassikere og moderne sosiologisk teori.

Evaluering

Evalueringsform

Evaluering av emner: Det er oppnevnt referansegrupper for hvert enkelt emne.

Referansegruppen har samlet synspunkter fra klassen og tatt disse inn i møter med fagansvarlig. Fagansvarlig har gjennomført "allmøter" i klassen for drøfting av resultatet av evalueringene og rapporterer til studieleder om evaluering og iverksatte strakstiltak, og om det er forhold som bør "løftes" til studieledernivå.

Evaluering av studium: Formelt sett skal programmet evalueres 4. hvert år. Tillitsvalgte for årsheten i sosiologi er jevnlig innkalt til møte med studieleder for evaluering av emner og

”overordnede” forhold ved studiet (arbeidsmengde, vurderingsformer, omfang av obligatorikk, o.l). Dette innebærer at årsenheten blir evaluert kontinuerlig.

Prosess

Ved studiestart: Info til alle nye studenter om avdelingens evalueringssystem.

Forventningsavklaring mellom studenter og faglærere.

Tidlig i semesteret: Valg/oppnevning av referansegrupper i alle emner.

Midtevaluering og sluttevaluering med størst vekt på midtevaluering. Strakstiltak settes i verk.

Rapporter til studieleder + resultatet av evaluering av studium gir grunnlag for eventuelle endringer i emnebeskrivelser og studieplan (les: studiehandboka).

Rapportering til Dekan: Ved avslutning av studieåret og fortløpende etter behov.

Oppsummering av evalueringen for året 2004-05 er vedlagt. I denne oppsummeringen ble det lagt vekt på avvik og endringsmuligheter.

Evalueringene fra de siste årene viser at studentene er meget godt fornøyd med det faglige innholdet i studiet og med undervisningen. Mange studenter har også blitt sterkt interessert i faget i løpet av året, mens en annen gruppa nok mangler det spesielle faglige engasjementet. Studentene er opptatt av mulighet for kommunikasjon med læreren og diskusjoner underveis. I stor grad blir dette gjennomført, men etter studentens mening kunne en gått enda lengre her.

I rapporten fra 2004-05 kommer det fram at klasse miljøet var relativt dårlig. Dette var helt sikkert et unntak. Vanligvis har klasse miljøet vært meget bra. Det har variert en del hvor stor den sosialt aktiviteten har vært fra ganske intens kontakt mellom studentene til en nokså liten grad av involvering utenom studiet.

En landsomfattende undersøkelse fra 2003 viste at studentene ved Hint er de sosiologistudentene i landet som trives best og er mest fornøyd (vedlegg) .

Generelt har vi sett en tendens til lavere oppmøte på undervisningen de siste årene. Dette er ikke spesielt for sosiologi, men gjelder de fleste fagene både de med tradisjonell campusundervisning og de samlingsbaserte. På sikt kan en slik utvikling bidra til å undergrave studentmiljøet ved Campus SNN. Forklaringen er flere: vi har flere eldre studenter med familieforpliktelser og studenter som er i arbeid. En del studenter har også svakere faglig bakgrunn og er mindre motivert til å gjennomføre høyskolestudier sammenlignet med studentene for noen år siden. Men også tilrettelegging av undervisningsmateriale over Classfronter bidrar til at terskelen for å utebli fra undervisninga har blitt lavere. Ønsker vi et levende Campus med stor aktivitet og deltagelse fra studentene blir det derfor en viktig diskusjon hvordan vi skal utvikle undervisninga og læringsmiljøet til å bli så attraktiv at studentene møter opp.

Strakstiltak i emne / fag / studium:

Det er gjennomført strakstiltak i de fleste emner. Dette er ”mindre tiltak” som avtales mellom faglærer og studenter, og som ikke krever økte tidsressurser og/eller annen budsjettmessig behandling. For studiet som helhet innebærer ”strakstiltak” som oftest en noe lenger tidshorison – dvs. de betinger endringer i studiehandboka, og tiltakene blir således implementert ½ til 1 år etter at behovet for tiltak blir identifisert.

For seksjonen ble det i 2005 satt i verk følgende tiltak:

	Tema	tiltak	ansvar	Frist
1	Obligatoriske oppgaver i fagene	<ul style="list-style-type: none"> Tilbakemeldinger fra faglærere (kommer for seint, er for knapt, mm ... bl.a. pga for stort arbeidspress for mange faglærere) Gjennomgang av prinsipper for skriving / løsning av oppgaver tidlig i studiet Tidsfrister må overholdes av studentene Presisering i studieplan / studiehåndbok mht oppgavene 	Studieleder	H05
2	Øvingsgrupper / SI	<ul style="list-style-type: none"> Organiseres tidlig i semesteret Studentene må ta ansvar for oppmøte, melde avbud og lignende 	Faglærer / Studenter	H05
3	Noen fag: litt for "teoretiske" – savner anskueliggjøring / praktiske eksempler	<ul style="list-style-type: none"> Økt eksemplifisering i regi av faglærer og studenter (henvisning til avisartikler, aktuelle saker og lignende) 	Faglærer / studenter	H05
	Tema som det bør gjøres noe med:			
	Lavt studentoppmøte på undervisningen / forelesningene	<ul style="list-style-type: none"> Studentaktiviteter 	Studieleder / Faglærer	H06
	Studentenes "klassefølelse" er lav	<ul style="list-style-type: none"> Tiltak i oppstartsblokk for å styrke "klassebevissthet" 	Studieleder / studiekontakt	H06

Kort om de enkelte emner 2005 – 06

Det er vedlagt evalueringsrapporter for undervisningsårene 2004 - 05 og 2005 -06. Det er rapportering fra studieleder til Dekan og bygger på emneevalueringene der faglærer og studenter deltar aktivt. (jer. foran om evaluering). Vedlagt er også et innspill fra sluttevalueringen på SOS120 våren 2003. Det ble ikke laget en samlerapport dette undervisningsåret, men det er god grunn til å tro at disse betraktningene også de andre emnene. Her følger en kort oppsummert vurdering av de enkelte emnene.

SOS105

Innholdet oppfattes som meget bra og interessant og passe krevende / omfattende.. Gode tilbakemeldinger på øvinger og WEB-sider. Studentene får tilbud om å delta i øvinger, dette kan settes i gang tidligere i semesteret, det kan og legges mer trykk på å øke deltagelsen.

SOS106:

I forhold til antall studenter som på en eller annen måte er knyttet til campus, er oppmøtet på undervisning relativt dårlig, men studentene som faktisk deltar, viser stort engasjement(dette gjelder alle emner). Det er vanskelig å vurdere om det dårlige oppmøtet er knyttet til svakheter ved selve undervisningsformen. Forelesningsnotater har vekselvis blitt lagt ut før og etter forelesningen, uten at dette ser ut til å ha påvirket oppmøtet i nevneverdig grad.

Studentene anses kurset som relativt vanskelig, men interessant. En mindre pensumrevisjon er foretatt for å senke vanskelighetsgraden noe. Opplegget er basert på ordinær klasseromsundervisning hvor det åpnes for dialog, samt et tilbud om seminarundervisning i mindre grupper, hvor studentene får anledning til å diskutere sine utkast til obligatoriske innleveringer. Deltakelsen her har også vært sterkt begrenset.

Med hensyn til opplegget for skrive- og evalueringsformer har kurset nå to obligatoriske innleveringer og en skriftlig skoleeksamen (6 timer), hvor bare den skriftlige eksamen teller i karakteren. De obligatoriske innleveringene skrives fra et sett på 16 oppgaver hvor studentene velger to. Oppgavene har samme form som oppgavene til skriftlig eksamen. Det bør vurderes å gjøre valgmulighetene mindre på innleveringsoppgavene, samtidig som oppgavetekstene gir mer åpning for drøfting og selvstendig fremstilling. En annen ting som kan vurderes er å gjøre den andre innleveringsoppgaven individuell og la den inngå i eksamenskarakteren med for eksempel 40 prosent.

SOS107

Her hadde det vært ønskelig med mer støtte til øvingstimer. Vi bør vurdere å bruke 2. og 3. årsstudenter som studentassistenter eller eventuelt øvingslærer. Et annet spørsmål er om studentene bør få en grundigere opplæring i kvalitativ metode.

SOS120

Pensum var vel omfattende det siste året, selv om deler av det er noe overlappende. Vi bør vurdere om det skal legges mer vekt på "det nye arbeidslivet". Dette vil i så fall innebære reduksjon av andre deler av emnet. Også innføringsbøkene i organisasjonsteori bør vurderes på nytt. Også i dette emnet har det vært relativt dårlig oppmøte på undervisninga, det gjelder både forelesninger og øvinger.

SOS310 og SOS320

Begge emnene ble undervist for første gang i høstsemesteret 2005. Studentene er godt fornøyd med opplegget. Studentene savner at moderne / dagens sosiologer trekkes mer inn i inn i undervisningen. De mener også at det repeteres for mye stoff fra årsenheten (gjelder spesielt SOS310. Kursene bør utvikles videre både når det gjelder pensum / innhold og undervisningsopplegg.

SOS375

Åtte av ni studenter som startet med oppgaven fullførte kurset. Resultatet var godt med bl.a. to A og to B. Studentene kom for sent i gang med skriving. Det må settes strengere krav til tidsfrister for innleveringer.

Konklusjon

Oppsummering

Sosiologiprogrammet ved Hint inneholder en årsenhet og et bachelorgradsprogram. Programmet gir en grundig innføring i sosiologi og god trening i å knytte sammen teori og empiri gjennom fordypningsdelen. Programmet gir et godt grunnlag for å fortsette masterstudier ved andre universitet / høyskoler. Faget kan videre brukes innefor en profesjonsutdanning. Utdanningen kan også (i hvert fall prinsipielt) føre fram til en selvstendig generell yrkesutdanning spesielt i forhold til arbeid innenfor offentlig sektor. Emnene kan videre inngå i andre utdanningsløp.

Rekrutteringen er meget god til årsenheten, men den kunne vært bedre på fordypningstilbudet. Gjennomføringsprosenten har vært lav. Strykandelen har vært mellom 10 og 16 prosent og dette er akseptabelt. Det siste undervisningsåret gikk strykprosenten markert ned til 6 prosent. Studiepoengsproduksjonen er høy med 53 helårsekvivalenter i undervisningsåret 2005 -06. Karakterfordelingen følger normalfordelingen noenlunde, men det kunne vært ønskelig med noen flere gode karakterer(A-er).

Faglærernes kompetanse er god ut fra at 80 prosent innehar førstekompetanse. Studentene er gjennomgående fornøyd med innhold og undervisning. De deltar jevnlig i evaluering og utvikling av programmet. Den største endring de siste året har vært tendensen til at færre studenter følger og deltar aktivt i undervisningen og miljøet på campus. Dette går både ut over studentmiljøet og undervisningen. Dette kan også ha en selvforsterkende effekt: færre studenter på campus innebærer et fattigere miljø som gir enda færre studenter på campus.

Forslag til endring

I årsstudiet kan vi vurdere om det skal legges inn mer undervisning om aktuelle tema og teori om senmoderne samfunnsutvikling i teorikursene. Vi kan også vurdere om vi skal kutte ut enkelte emner knyttet til samfunnsutvikling i det førindustrielle samfunn. Det kan legges mer vekt på undervisning og eksaminasjon i kvalitative metoder på metodekurset, og den ene innleveringsoppgaven kan utgjøre en øvelse i kvalitativ metode. Vi kan også vurdere om vi skal initiere mer bruk av nettforum via elektroniske verktøy for studenter som kun er nettstudenter. Løsning av oppgaver kan studentene oppmuntres til å legge ut og kommentere i egne forum via fronter systemet. Det kan også vurderes om det kan innføres egne tidspunkt med ”hjelp og råd fra faglærer” via de elektroniske hjelpemidlene. Det kan også være behov for mer skrivetrening, og at dette starter tidlig i første semesteret

I fordypningsdelen kan vi vurdere å kjøre de to innledende kursene før bacheloroppgaven mer sammenhengende og gi studentene vekselvis undervisning i hvert av emnene tematisk. Det bør også vurderes nærmere pensumlitteraturen på disse kursene. Kurset om metodisk tenking om et dagsaktuelt tema bør ha en klar metodologisk vinkling. Det aktuelle tema kan knyttes til forskningserfaring fra faglærer (og fortrinnsvis bør forskningsemne handle om moderne samfunnsutvikling i en eller annen mening). En kan også vurdere om studentene er kjent med mer praktisk øvelse i litteratursøk og kildekritikk i de to innledende kursevne før bacheloroppgaven. Kursdelen bør avsluttes med et eget seminar hvor studentene som skal skrive bacheloroppgaver velger emne, type metode og analytisk nivå på bacheloroppgaven. Dette bør være et element i å bli godkjent på de innledende kursene, før selve arbeidet med

bacheloroppgaven starter. Bachelor - oppgaveseminarene bør gis ved ulike tilfeller underveis mens studentene skriver oppgave. Seminarene bør gi noe repetisjon i metodiske og teoretiske ferdigheter, i tillegg til å handle om tema som studentene skriver oppgaver om. Det bør vurderes om det kan gis egne veiledningsseminar hvor en samler flere av studentene som skriver oppgave, og gi veiledning i allmenne tema knyttet til skrivingen. Det må gis grundigere innføring i forskningsetikk og meldeplikten til NSD der studenter samler egne data om person opplysninger. Studentene må starte tidligere med selve skriveprosessen, og det kan vurderes om det skal innføres bestemte datoer hvor deler av oppgavene skal være levert til veileder, slik at man rekker å gi tilbakemeldinger før endelig innlevering.

Vedlegg

- **Egenvurdering studieprogram 2005 -06**
- **Offentlige fag og sosiologi: Samlerapport for studentevaluering av undervisning og læring 2005**
- **SOS120 Sluttevaluering SOS120 v2003**
- **Notat: Evaluering av startblokka august 2004**
- **Tilfredse sosiologistudenter (Kilde: WEB: Hint-nyheter)**
- **Undervisning i fagblokker ved HiNT i Steinkjer(Kilde: WEB: Hint-nyheter)**
- **Studiehåndbok Hint. Studieplaner sosiologi 2005 -2006**
- **HINT: Sosiologi. Pensumlister 2005 – 2006**
- **HINT: Sosiologi. Forelesningsplaner/framdriftsplaner 2005 - 2006**

Egenvurdering studieprogram 2005- 06

		<h3>Egenvurdering studieprogram</h3> <p>(Studieleder vurderer utdanningskvaliteten og kvalitetsarbeidet, og rapporter til dekan)</p>																																																																																																											
Studieprogram: Sosiologi: Årsenhet og bachelor	Studieleder: Jørgen Grinde	Tid (semester/år) 2005/06																																																																																																											
Møte med studieprogrammets tillitsvalgte avholdt?	Ja x	Nei																																																																																																											
<p>Statusvurdering (Skriv kort)</p> <p>Søknning/opptak Søknaden på årsenheten er meget god og økende. Alle primærsøkere tas opp. Det tas også opp en god del på "restetorget" i forbindelse med studiestart. En del av disse kan tenkes å være mindre motivert for studier generelt og for sosiologi spesielt fordi de har andre primærønsker .</p> <p>Fordypningsdelen i bachelorstudiet: Studiet ble gjennomført for første gang dette undervisningsåret. 17 studenter ble tatt opp på dette studiet i høst, noen fikk dispensasjon fra kravet om bestått alle emner på årsenheten. Søknaden er brukbar, selv om vi kunne ønsket flere studenter.</p> <p>Studentens tilfredshet Studentene er stort sett meget tilfreds med innhold og undervisning. De fleste er og fornøyd med tilrettelegging over internett/Classfronter. Campusstudentene er misfornøyd med et det er mange som ikke følger undervisningen. En del av studentene har i utgangspunktet tenkt å ta studiet kun som fjernstudenter, mens andre kuttet ut undervisningen etter hvert av ulike grunner. Vi har ikke spurt dem om hvorfor.</p> <p>Lærernes gjennomføring og samhandling Gjennomføringen av undervisningen er meget bra. Lærernes kompetanse er god, det undervises på fagets premisser samtidig som studentenes ønsker langt på vei imøtekommes. Samhandlingen mellom dem er også bra.</p> <p>Resultater (studiepoeng - forventet vs. faktiske (reviderte utdanningsplaner), antall vitnemål/fullførte studieprogrammer, gjennomføringsgrad (aktivitetskrav), studiepoeng pr. student, karakterfordeling, sensorevalueringen)</p> <p>Studiepoengsproduksjon : (helårsekvivalenter)</p> <table> <tr><td>SOS105</td><td>13</td></tr> <tr><td>SOS106</td><td>12</td></tr> <tr><td>SOS107</td><td>12,25</td></tr> <tr><td>SOS120</td><td>11,25</td></tr> <tr><td>SOS310</td><td>1,375</td></tr> <tr><td>SOS320</td><td>1,125</td></tr> <tr><td>SOS375</td><td>2</td></tr> <tr><td>SUM</td><td>53</td></tr> </table> <p>Karakterfordeling:</p> <table> <thead> <tr> <th></th> <th>A</th> <th>B</th> <th>C</th> <th>D</th> <th>E</th> <th>F</th> <th>N</th> <th>n</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>SOS105</td><td>5</td><td>15</td><td>13</td><td>14</td><td>5</td><td>2</td><td>54</td><td>66</td></tr> <tr><td>SOS106</td><td>3</td><td>10</td><td>15</td><td>12</td><td>8</td><td>7</td><td>55</td><td>60</td></tr> <tr><td>SOS107</td><td>2</td><td>16</td><td>18</td><td>10</td><td>3</td><td>4</td><td>53</td><td>61</td></tr> <tr><td>SOS120</td><td>3</td><td>12</td><td>12</td><td>11</td><td>7</td><td>1</td><td>46</td><td>54</td></tr> <tr><td>SOS310</td><td>2</td><td>1</td><td>6</td><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>11</td><td>14</td></tr> <tr><td>SOS320</td><td>0</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>9</td><td>11</td></tr> <tr><td>SOS375</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>SUM</td><td>17</td><td>60</td><td>68</td><td>51</td><td>26</td><td>14</td><td>236</td><td></td></tr> <tr><td>% sum</td><td>7,2</td><td>25,4</td><td>28,8</td><td>21,6</td><td>11</td><td>5,9</td><td>99,9</td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>N = antall oppmøtte studenter n= antall oppmeldte studenter</p>				SOS105	13	SOS106	12	SOS107	12,25	SOS120	11,25	SOS310	1,375	SOS320	1,125	SOS375	2	SUM	53		A	B	C	D	E	F	N	n	SOS105	5	15	13	14	5	2	54	66	SOS106	3	10	15	12	8	7	55	60	SOS107	2	16	18	10	3	4	53	61	SOS120	3	12	12	11	7	1	46	54	SOS310	2	1	6	1	1	0	11	14	SOS320	0	4	2	2	1	0	9	11	SOS375	2	2	2	1	1	0	8	9	SUM	17	60	68	51	26	14	236		% sum	7,2	25,4	28,8	21,6	11	5,9	99,9	
SOS105	13																																																																																																												
SOS106	12																																																																																																												
SOS107	12,25																																																																																																												
SOS120	11,25																																																																																																												
SOS310	1,375																																																																																																												
SOS320	1,125																																																																																																												
SOS375	2																																																																																																												
SUM	53																																																																																																												
	A	B	C	D	E	F	N	n																																																																																																					
SOS105	5	15	13	14	5	2	54	66																																																																																																					
SOS106	3	10	15	12	8	7	55	60																																																																																																					
SOS107	2	16	18	10	3	4	53	61																																																																																																					
SOS120	3	12	12	11	7	1	46	54																																																																																																					
SOS310	2	1	6	1	1	0	11	14																																																																																																					
SOS320	0	4	2	2	1	0	9	11																																																																																																					
SOS375	2	2	2	1	1	0	8	9																																																																																																					
SUM	17	60	68	51	26	14	236																																																																																																						
% sum	7,2	25,4	28,8	21,6	11	5,9	99,9																																																																																																						

Studiepoengsproduksjonen tilsvarer 53 helårsekvivalenter, noe som er en økning. Dette skyldes både flere studenter, lavere strykprosent og nytt tilbud om fordypningsdelen. I tillegg kommer produksjon gjennom kontinuasjonseksamen, som bidrar med anslagsvis to – tre helårsekvivalenter

Karakterfordelingen følger normalfordelingskurven noenlunde, men med en viss skjevhet mot D og E. Gjennomsnittskarakteren for alle bacheloremnene er C (3,0). Strykprosenten er 5,9 noe som er en reduksjon fra tidligere år. Forklaringen på dette kan være bedre oppfølging av studentene og mer eksamensrelevant undervisning. Det er også stilt spørsmål om redusert strykprosent kan ha sammenheng med nytt finansieringssystem(knyttet til studiepoengsproduksjon).

Sensorvurdering gjennomføres i forbindelse med programevaluering som forventes ferdig ved høstsemesterets start.

Praksis/samfunnskontakt
 Dette punktet er lite relevant for årsenheten.

Bachelorstudentene har samfunnskontakt gjennom oppaveskriving. Flere av årets oppgaver er skrevet i samarbeid med offentlige institusjoner (sosialkontor, A-etat, Kriminalomsorgen i frihet, rettsvesenet).

Internasjonalisering
 Vi har ingen særavtaler med utenlandske institusjoner.

Faglig utviklingsbehov (fag-/studieplan)

Aktuelle vurderinger:

- SOS107: mer vekt på kvalitativ metode, en av innleveringene kan handle om kvalitativ metode
- SOS106: større vekt på senmoderniteten
- SOS106: endring av formen på en av innleveringsoppgavene
- SOS120: forenkling / reduksjon av pensum
- gjennomgang og revisjon av pensum i SOS310 og SOS320.
- Arbeidskrav til fordypningsdelen SOS310/(SOS320: Krav til studentene om å ha utarbeidet et forslag til bacheloroppgave med forskerdesign før de kan meldes opp til siste eksamen i teori
- Bacheloroppgaven: Disiplinering av studentene i forhold til innleveringer, tidsfrister og gjennomføring av beslutninger (om for eksempel tema, problemstilling, forskerdesign)

Annet ...

Kvalitetsfremmende tiltak	Gjennomført	Planlagt
Se overfor Organisering av kollokviegrupper tidlig i h-semesteret og ansvarliggjøring av studentene i forhold til utvikling av disse		x x

Forslag til avdelingsvise/institusjonsmessige tiltak (skriv kort)

Opplæring av studentassistenter / SI - instruktører
 Et behov: Utvikle studentmiljøet på Campus

Dato: 1. juli 2006   Signatur: Jørgen Grinde

Rapportering - fag-/emneevaluering - kursslutt

Fag/emne:SOS105

Individ og samfunn

Lærer:Jørgen Grinde og

Rune Åkvik Nilsen

Tid (semester/år):

Høst 2005

Studentkontaktperson (navn, e-post, tlf.):

Martin Letnes Halheim, Anne Dordi Krystad Moen

Planlagte tiltak midtveis gjennomført?: (kryss av)

Ja

Nei

Statusvurdering (Skriv kort)

Studentenes aktivitet: en del er aktive, stiller spørsmål og diskuterer. . Mange er passive. Oppmøtet er variabelt., det kunne vært bedre oppmøte på undervisningen. Forholdet mellom studentene er bra.

Undervisning / lærerens innsats: Undervisningen gjennomføres bra. Undervisninga kunne vært mer variert, for eksempel ønsker mange mer diskusjoner og øvinger. Noen ønsker mer undervisning / forelesningstimer. Noen har problem med å høre/oppfatte hva som blir sagt. Ønske om oppsummeringsforelesning. Gode og ryddige powerpointpresentasjoner.

Kursinnhold: Innholdet i kurset oppleves som meget bra, svært interessant, krevende og omfattende.

Øvinger: Gode tilbakemeldinger på øvingene og øvingslærerne (studentassistenter)

Web-sidene oppfattes som meget bra, spesielt at de legges ut i forkant av forelesningene verdsettes.

Progresjon /framdrift: oppleves om bra, enkelte synes det går litt fort.

Kilde for statusvurdering

Skriftlige besvarelser fra studentene. Klassens time oppsummert av klassekontaktene. Møte med referansegruppe / tillitsvalgte

Framtidige endringstiltak

Vurder å legge mer vekt på skrijving, tidligere i semesteret. Mulig tema i startblokka?

Legg inn noe mer øvinger i forelesningen – finn en god balanse.

Organiser kollokvigrupper i tillegg til øvingsgruppene.

Flere undervisningstimer ikke aktuelt, det er mange timer allerede.

Oppsummeringsforelesning til slutt har vi vanligvis, vi hadde det også denne gangen.

Ønsket støtte eller oppfølging (skriv kort)

Dato:

13. juni 2006

Kvittering:

Jørgen Grinde

For studieleder

		Ja	Nei
Møte med studentkontaktpersoner avholdt:		X	
Vurdering: Dette er et velfungerende emne med jevnt over tilfredse studenter			
Tiltak: Mer systematisk skrivetrening, flere øvinger, organisere kollokviegrupper			
Dato:	13. juni 2006	Kvittering:	Jørgen Grinde

Rapportering - fag-/emneevaluering - kursslutt

Fag/emne: SOS106 Lærer: Arve Hjelseth/Rune Nilsen Tid (semester/år): Vår 2006

Studentkontaktperson (navn, e-post, tlf.):

Planlagte tiltak midtveis gjennomført?: (kryss av) Ja Nei

Statusvurdering (Skriv kort)

Emneansvarlig ble byttet midt i semesteret på grunn av fødselspermisjon, og den manglende kontinuiteten førte til at det ikke ble foretatt studentevaluering på ordinært vis.

Kilde for statusvurdering

Faglærers vurderinger/erfaringer

Framtidige endringstiltak

Det bør vurderes å endre formen på den ene obligatoriske innleveringsoppgaven, med mer vekt på å utforme den etter artikkelformen, dvs. med mer plass til selvstendig drøfting.

Ønsket støtte eller oppfølging (skriv kort)

Dato: 15.06.06

Kvittering: Arve Hjelseth

For studieleder

	Ja	Nei
Møte med studentkontaktpersoner avholdt:	☐	☒
Vurdering: Kurset fungerer meget bra. Har ikke innhentet studentenes vurdering spesielt på emnet, men har ingen indikatorer på manglende fornøydhets.		
Tiltak: Formen på en av innleveringsoppgavene bør vurderes Studentene må trekkes inn i evalueringen		
Dato: 28.06.06	Kvittering:	Jørgen Grinde

Rapportering – fag/emneevaluering - kursslutt

Fag/emne: SOS107

Lærer: Knut Ekker

Tid (semester/år): høst 2005

Studentkontaktperson (navn, e-post, tlf.): Martin L. Hallheim, Anne D. Moen

(Martin.L.Hallheim@stud.hint.no Anne.D.Moen@stud.hint.no)

Planlagte tiltak midtveis gjennomført?: (kryss av)

Ja

Nei

Forelesningsnotater lagt ut som pdf-dokumentet

X

Tilgang til løsningsforslag for eksamensoppgaver

X

Statusvurdering (Skriv kort)

Emnet følger tradisjonelt opplegg for metode og intro. til statistisk analyse. Øvingsoppgavene er i år knyttet nærmere semesteroppgaven, der innleveringsoppgave 3 utgjør første del av semesteroppgaven, og oppgave 4 er den komplette semesteroppgaven.

Kilde for statusvurdering

Faglærers vurdering

Framtidige endringstiltak

Gjennomføring av emnet med blokkundervisning – konsentrert undervisning i 6-7 uker (2 dager med 3 timers forelesning, en dag med 4 timers øving)

Ønsket støtte eller oppfølging (skriv kort)

Behov for støtte til øvingstimer – kanskje 2. eller 3. års bachelorstudenter kan benyttes som studentassistenter?

Dato:

16. juni 2006

Kvittering:

Knut Ekker

For studieleder

Møte med studentkontaktpersoner avholdt:

Ja

X

Nei

Vurdering: Dette er et velfungerende emne med jevnt over fornøyde studenter

Tiltak: Ønskelig med mer veiledning/ støtte i forbindelse md øvingene: stud ass. eller øvingslærer

Dato:

25.06.06

Kvittering:

Jørgen Grinde

Rapportering - fag-/emneevaluering - kursslutt

Fag/emne:SOS120

Lærer:Jørgen Grinde

Tid (semester/år):

Organisasjon og arbeidsliv

Vår 2006

Studentkontaktperson (navn, e-post, tlf.):

Martin Letnes Halheim, Anne Dordi Krystad Moen

Planlagte tiltak midtveis gjennomført?: (kryss av)

Ja

Nei

Statusvurdering (Skriv kort)

Studentenes aktivitet: Stort sett bra aktivitetsnivå, mange stiller spørsmål og deltar i diskusjonene. Studentene selv synes de burde vært mer aktiv. Oppmøtet har vært svært lavt. De som deltar opplever dette som frustrerende, de skjønner ikke hvorfor ikke flere deltar i undervisningen. Forholdet mellom studentene er bra.

Undervisning / lærerens innsats: Undervisningen gjennomføres bra. Undervisninga kunne vært mer variert, for eksempel ønsker mange mer diskusjoner og øvinger. Gode og ryddige powerpointpresentasjoner. Selv om det er få studenter, ønsker studentene forelesningsformen.

Kursinnhold: Innholdet i kurset oppleves som meget bra, svært interessant, krevende og omfattende. Kurset er vel omfattende med stort pensum. Vi rakk ikke å ta for oss "det nye arbeidslivet" selv om det er behandlet under en del andre tema. Jeg er litt usikker på om boka til Hatch fungerer.

Øvinger: Gode tilbakemeldinger på øvingene og øvingslærerne (studentassistenter). Innleveringene har fungert ok.

Web-sidene oppfattes som meget bra, spesielt at de legges ut i forkant av forelesningene verdsettes.

Progresjon /framdrift: oppleves som bra, enkelte synes det går litt fort.

Kilde for statusvurdering

Skriftlige besvarelser fra studentene. Klassens time oppsummert av klassekontaktene. Møte med referansegruppe / tillitsvalgte

Framtidige endringstiltak

Legg inn noe mer øvinger i forelesningen – finn en god balanse.

Vurder seminarformen hvis det fortsatt blir få studenter på forelesningene.

Organiser kollokvigrupper i tillegg til øvingsgruppene.

Vurder om omfanget skal reduseres, vurder pensum.

Ønsket støtte eller oppfølging (skriv kort)

Dato:

13. juni 2006

Kvittering:

Jørgen Grinde

For studieleder

Møte med studentkontaktpersoner avholdt:

Ja

X

Nei

Vurdering: Dette er et velfungerende emne med jevnt over tilfredse studenter

Tiltak: Flere øvinger, seminarform (?), organisere kollokviegrupper, reduser omfanget noe

Dato:

13. juni 2006

Kvittering:

Jørgen Grinde

Noen sammenfattende punkter fra evalueringer av kurs SOS 310 og SOS 320 høsten 2005:

Fra faglærer: Marianne Hedlund

Evalueringssopplegg:

Kursevalueringen er foretatt både skriftlig og muntlig med deltakende studenter. Kun campus studenter deltok i evalueringen, til tross for at også distansestudenter ble gitt mulighet for å komme med synspunkter gjennom at skjema ble lagt ut på fronter rommet.

Tema for evalueringen:

Studentene ble bedt om å evaluere positive og negative sider ved

- a) *Sin egen (dvs. studenters) rolle og innsats*
- b) *Faglæreres rolle og innsats*
- c) *Kursenes progresjon og framdrift*
- d) *Gruppeoppgaver*
- e) *Webside*
- f) *Andre forhold*
- g) *Total inntrykk*

Deltakere:

I alt 7 studenter leverte inn skriftlig svar i evalueringen, og i alt 3 studenter deltok kun i den muntlige evalueringen. Dvs. at evalueringen er basert på i alt 10 studenters synspunkter.

Evalueringssynspunkter:

a) Studentenes egen innsats og rolle:

Studentene vurderes i all hovedsak sin egen innsats som god. Noen mener det har vært godt samhold og at studentene har oppvist stort engasjement og vært godt forberedte, mens andre mener de kunne ha lagt ned mer arbeid på at studentene kunne vært mer forberedt. Noen mener de har hatt ytt lite innsats til å forberede seg fordi kurset har vært samlingsbasert. Andre hevder at studentene møter for dårlig opp til samlingene. Andre oppgir at dette ikke er et problem, og at kursets studenter var veldig motiverte, men at det ble for lite tid avsatt til felles diskusjon

b) Faglæreres rolle og innsats

Studentene oppgir i all hovedsak at kursene har gode og interessante forelesere. Til tider har enkelte studenter opplevd at forelesningene har kommet, som det sies: "Litt brått på foreleser". Dette gjelder særlig ekstern foreleser og særlig foreleser Sletterød på et tidspunkt av kurset. Ekstern foreleser Børve mottar berømmelse av studentene for å være en særlig bra foreleser. . Noen studenter kunne tenke seg mer henvisning og tid brukt i forelesningene til gjennomgang av pensumstoff i kompendiet. Andre nevner at enkelte presentasjoner fra faglærer har vært vanskelig å fatte og få grep om. Enkelte mener det har vært gode forelesere på alle kursets deler, og at det har vært bra at det har vært ulike forelesere inne på ulike tema.

c) Kursets innhold og progresjon:

Noen savner mer at mer av dagens sosiologiske store navn trekkes inn i fagevnene. Noen forteller at kurset innehold (særlig SOS 310) var annerledes enn de hadde tenkt på forhånd.

Det gjaldt særlig opplegget for kurset, ikke selve temaene. Hovedsakelig uttrykker studentene at de er fornøyd og at både SOS 310 og SOS 320 var nyttige kurs. Enkelte studenter uttrykker et ønske om flere undervisningstimer, samt at kurset gis over flere uker og ikke i konsentrerte samlinger. Andre igjen synes det har vært helt ok, særlig når man er i jobb og følger kurset. Enkelte har strevd med å komme seg igjennom pensum og at det gjelder særlig SOS 310. Studentene oppgir at de blir presentert for interessant fagstoff på kurset, men at enkelte ting blir diffuse.

c) Gruppeoppgaver i kurset

Studentene uttrykker i all hovedsak at det greit med gruppeoppgaver i kurset Det er allikevel noe ulike synspunkter til hva studentene mener om dette arbeidet:

- Det oppgis at det underletter og gjør det enklere å følge med i undervisningen og at man som student får stort utbytte av å diskutere ting.
- Det oppgis at blir brukt for mye tid på gruppeoppgaver, og at enkelte studenter ønsker mer forelesninger isteden
- Det oppgis at det kunne vært lagt opp til mer diskusjon i selve forelesningene slik at man hadde sluppet gruppearbeid.
- Det oppgis at enkelte av studenter ønsker også mer kontakt med læreren i gruppearbeidene (hver uke).
- Det oppgis av andre studenter at det er helt greit at det kreves en del av studentene i forbindelse med gruppearbeid.

d) Websider:

Alle vurderer websider til kursene som bra og helt ok. En uttrykker at det kan være vanskelig å holde seg oppdatert hvis man ikke har nettverksoppkobling hjemme. Enkelte studenter kunne tenke seg enda mer aktiv bruk av nettet, og at det ble enda mer tatt i bruk i forhold til info og opplysninger.

e) Andre forhold og totalinntrykk

Studentene har i all hovedsak vært fornøyd med at de har fått lov til selv å være med på å bestemme tema for innleveringer og at de har kunnet lagt opp kurset litt selv. Noen har opplevd at det ble brukt litt for mye tid til å gi info om det praktiske og at det var kritikkverdig at ikke kurslitteraturen var tilgjengelig på rett tid (gjaldt en av fagbøkene). Noen har opplevd at undervisning i kurset har kollidert med undervisning på andre kurs de tar.

Totalt gir studentene gode vurderinger av begge kursene, særlig kurs 320 som berømmes for å ha lagt opp et artig pensum. Kurs 310 vurderes av noen å være litt for mye repetisjon av grunnkursene i sosiologi, og for lite vektlegging av postmodernisme. Enkelte studenter som gikk til og fra undervisningen i kursene, opplevde at det var vanskelig å henge med, og at de fikk ting ”stykkevis og delt”.

Ingen av evalueringen inneholdt forslag til endringer av kursene.

03.07.2006 Marianne hedlund

Rapportering - fag-/emneevaluering - kursslutt

Fag/emne: SOS375

Lærer: Knut Ekker

Tid (semester/år): h/v 2005-6

Studentkontaktperson (navn, e-post, tlf.):

Planlagte tiltak midtveis gjennomført?: (kryss av)

Ja

Nei

Statusvurdering (Skriv kort)

Dette var første gruppe som gjennomførte skriving av bacheloroppgave med fordypning i sosiologi ved HiNT. En relativt liten gruppe på 8 studenter (derav en fjernstudent) ga grunnlag for kontinuerlig dialog med gruppen. Samlinger med presentasjon av arbeidet med bacheloroppgaven viste seg å være svært produktiv og studentene ga uttrykk for at de satte pris på disse seminarene.

Kilde for statusvurdering
Faglærers vurdering

Framtidige endringstiltak
Legge mer vekt på innleveringer underveis for å sikre framdrift i skriving av bacheloroppgaven-

Ønsket støtte eller oppfølging (skriv kort)

Dato:
16. juni 2006

Kvittering:
Knut Ekker

For studieleder

	Ja	Nei
Møte med studentkontaktpersoner avholdt:		
Vurdering: Kurset fungerer godt. Viktig å følge opp foreslått endingstiltak		
Tiltak: Oppfølging / mer vekt på innleveringer under veis		
Dato: 1. juli 2006	Kvittering: Jørgen Grinde	

Offentlige fag og sosiologi: Samlerapport for studentevaluering av undervisning og læring 2005

Steinkjer 8. februar 2006
Studieleder Jørgen Grinde

1 A. OMFATTER:(Emner/fag/studier – Klasse/årstrinn som er evaluert)

Evalueringen omfatter:

bachelorgradsstudiet i kommunaløkonomi og ledelse
deltids-/årsenhetsstudiet i kommunaløkonomi og ledelse
årsenheten i offentlig administrasjon og ledelse
årsenheten i sosiologi

Alle emner og alle årstrinn er evaluert.

1 B. EMNER/FAG DER EVALUERING IKKE ER GJENNOMFØRT (Liste):

Samtlige emner er evaluert.

2 A. EVALUERINGSFORM (referansegruppe, skjemabasert, kombinasjoner, annet):

a. Campusbaserte studier:

Evaluering av emner: Det er oppnevnt referansegrupper i hvert enkelt emne.

Referansegruppen har samlet synspunkter fra klassen og tatt disse inn i møter med fagansvarlig. Fagansvarlig har gjennomført "allmøter" i klassen for drøfting av resultatet av evalueringene. Rapportering til studieleder om evaluering og iverksatte strakstiltak, og om det er forhold som "løftes" til studieledernivå.

Evaluering av studium: Tillitsvalgte for årsenheten i sosiologi er jevnlig innkalt til møte med studieleder for evaluering av emner og "overordnede" forhold ved studiet (arbeidsmengde, vurderingsformer, omfang av obligatorikk, o.l).

b. Samlingsbaserte studier:

Studiekontaktene for kommunaløkonomi og ledelse og offentlig administrasjon og ledelse gjennomfører evaluering med klassen i slutten av hver samling. Fokus både på emner og helheten i studiet.

2 B. PROSESSBESKRIVELSE (Oppstartsinfo, valg av referansegruppe, allmøter, midt- og sluttevaluering):

Ved studiestart: Info til alle nye studenter om avdelingens evalueringssystem.

Forventningsavklaring mellom studenter og faglærere.

Tidlig i semesteret: Valg/oppnevning av referansegrupper i alle emner.

Midtevaluering og sluttevaluering med størst vekt på midtevaluering. Strakstiltak settes i verk. Rapporter til studieleder + resultatet av evaluering av studium gir grunnlag for eventuelle endringer i emnebeskrivelser og studieplan (les: studiehandboka).

Rapportering til Dekan: Ved avslutning av studieåret og fortløpende etter behov.

For de samlingsbaserte studier gjennomføres evaluering etter hver samling, dvs. to ganger pr. semester.

2 C. ROLLER, ANSVAR OG OPPSLUTNING OM EVALUERINGSARBEIDET:

Faglærere:

Har ansvar for at referansegruppe blir opprettet. Tar initiativ til at midt- og sluttevaluering blir gjennomført. Avholde møter med referansegruppe og med klassen som helhet. Iverksetter strakstiltak som følge av midtevaluering. Rapportering til studieleder.

Studenter:

Deltar aktivt i evalueringene med kritisk/konstruktive innspill. Det er lettest å få oppslutning om midtevalueringene – dette pga av at de da har mulighet for å påvirke eget læringsmiljø.

Studieleder:

Holder ”tak i” evalueringprosessen. Vurderer behovet for tiltak utover de iverksatte strakstiltakene, samt reviderer studiehandbok (studieplaner og emnebeskrivelser) ihenhold til evalueringresultatene (både emneevalueringer og studieevaluering). Drøfter / vurderer evalueringen med fagansatte / studiekontakter. Rapporterer til Dekan.

3. VIKTIGSTE RESULTATER/TILTAK:**3 A STRAKSTILTAK I EMNE/FAG/STUDIUM:**

Det er gjennomført strakstiltak i de fleste emner. Dette er ”mindre tiltak” som avtales mellom faglærer og studenter, og som ikke krever økte tidsressurser og/eller annen budsjettmessig behandling.

For studiet som helhet innebærer ”strakstiltak” som oftest en noe lenger tidshorison – dovs. de betinger endringer i studiehandboka, og tiltakene blir således implementert ½ til 1 år etter at behovet for tiltak blir identifisert. For seksjonen ble det i 2005 satt i verk følgende tiltak:

	Tema	Tiltak	ansvar	frist
1	Obligatoriske oppgaver i fagene	<ul style="list-style-type: none"> Tilbakemeldinger fra faglærere (kommer for seint, er for knapt, mm ... bl.a. pga for stort arbeidspress for mange faglærere) Gjennomgang av prinsipper for skriving / løsning av oppgaver tidlig i studiet Tidsfrister må overholdes av studentene Presisering i studieplan / studiehandbok mht oppgavene 	Studieleder	H05
2	Studentenes ”klassefølelse” er lav / fraværende innenfor bachelorstudiet kommøk (pga blanda studentgrupper innen som er felles med andre studier)	<ul style="list-style-type: none"> Tiltak i oppstartsblokk for å styrke ”klassebevissthet” Introduisering av kommøk fag i første året i bachelorstudiet 	Studieleder / studiekontakt	H 05
3	Noen fag: litt for ”teoretiske” – savner anskueliggjøring / praktiske eksempler	<ul style="list-style-type: none"> Økt eksemplifisering i regi av faglærer og studenter (henvisning til avisartikler og lignende) 	Faglærer / studenter	H05
4	Øvingsgrupper / SI	<ul style="list-style-type: none"> Organiseres tidlig i semesteret Studentene må ta ansvar for oppmøte, melde avbud og lignende 	Faglærer / Studenter	H05
5	Lavt studentoppmøte på samlinger	<ul style="list-style-type: none"> Krav om obligatorisk deltagelse på samlinger(gjelder Kommøk). 	Studieleder / studiekontakt	H05

Evaluering av enkeltfag (studieåret 2004/05)

Offentlig administrasjon og ledelse

OAL 100 Organisasjon og ledelse og OAL 110 Personal og endringsledelse:

* Studentene ønsker større innslag av organisasjonspsykologi. Dette er knyttet til håndtering av spesifikke situasjoner som organisasjonsending, håndtering av problemsituasjoner, vanskelige/ utilpasse kollegaer mm.

* Et annet ønske er etterspørsel etter konkrete verktøy i tillegg til teori, for eksempel hvordan kan en implementere nye normer og verdier, nye styringssystemer ol

OAL150 – IT som lederverktøy:

IT – faget oppfattes som lite relevant for de fleste. Det er gjort en del endringer på dette faget, uten at en har lyktes veldig godt. En må vurdere om dette kurset skal avvikles og erstattes med et annet emne, eventuelt utvide noen av de andre emnene f.eks. OAL 100 OG 110, jfr. ovenfor.

Eksamensform: viktig å være tydelig på formalia knyttet til eksamen og eksamensavvikling.

Ellers er studentene godt fornøyd med faglig innhold, undervisning og gjennomføring.

Kommunal økonomi og ledelse

Kom200: Statsvitenskap Enkelte forstyrrende elementer i klassen, lærer må ta opp dette. Det kunne vært ønskelig med mer nettverksteori.

Kom300: Studenten er godt fornøyd. Faglærer oppfatter studentene som mindre disiplinert enn tidligere spesielt mht å møte opp på samlinger og at de har mindre kunnskap om offentlig sektor. Ut fra dette ble undervisninga justerte underveis uten at det har gått ut over faglige krav.

Kom320 Personalledelse: Ingen spesielle kommentarer

Kom340: Virksomhetsstyring i det offentlige: Faglærer er lite tilgjengelig utenom samlingene, ikke direkte evaluering av fagnotat. Ellers er studentene godt fornøyde

Generelt er studentene godt fornøyd med innhold og undervisning. Studentgruppen har hatt mindre arbeidserfaring og mindre kunnskap om offentlig sektor sammenlignet med tidligere studenter. Det har vært nødvendig med tilpasninger i undervisninga uten at dette har gått ut over kravene. Det har også vært mer fravær fra samlingene enn tidligere. Samlingene og erfaringsutvekslingen som gjøres her er en sentral del av studieopplegget, og derfor innføres det ei ordning med at samlingene er obligatorisk neste studieår. Spørsmålet om å utvide antall samlinger er diskutert, uten at det er trukket noen konklusjon om endringer.

Sosiologi

Sos105 Individ og samfunn: Det hadde vært ønskelig å starte SI- gruppene tidligere i semesteret. Ellers fungerer SI - opplegget bra.

Oppgaveskriving / oppgaveløsning: Oppgaveløsning og skriving er noe studentene sliter med. Det er gitt veiledning og råd her, men det ble først gjennomført et stykke ut i kurset. Tiltak her er at veiledning / skrivekurs settes i gang tidligere i semesteret.

SOS107: Samfunnsvitenskapelig metode

En del studenter sliter med dette faget. Det blir også litt knapp tid til spørsmål / veiledning fra læreren i forbindelse med semesteroppgaven. Det må vurderes å gå tilbake til ordningen vi hadde før med to lærere og da spesielt i forhold til veiledning og semesteroppgaveskriving. Antagelig har faget litt knapt med ressurser ettersom det kreves en god del veiledning i forhold til semesteroppgave.

SOS106 Modernisering og modernitet

Tema som er tatt opp her er bruk av Classfronter og dårlig oppmøte til seminargruppene.

SOS120 Organisasjon og arbeidsliv

Et problem har vært oppmøte og studentenes motivasjon, dvs. en gruppe har vært motivert og fulgt undervisningen fast, mens en annen gruppe (som har vært for stor) har opplevd lav motivasjon og fulgt undervisningen mer sporadisk. Et tiltak som ble satt i verk spesielt for å vise relevansen av faget var at studenten skulle finne fram til aktuelle eksempler /case fra siste ukes medieoppslag og relatere dette til undervisningen og pensum. Klassen har gitt gode tilbakemeldinger på dette. En annen måte å møte dette på er å legge om innholdet i kurset noe; f.eks. å redusere omfaget av organisasjonsteori og legge mer vekt på det nye arbeidslivet, arbeidsmiljø og arbeidsmarkedsproblematikk. Dette er tema som fenger mer / er lettere forståelig enn organisasjonsteori. Det har vært gjennomført SI –grupper. Stort sett har dette fungert, men oppmøtet har vært variabelt.

Generelt om årsaken:

Studentene er fornøyd med undervisning og faglig innhold. Klassen som helhet har fungert dårlig sosialt. Dette har sammenheng med at en del av studentene (trolig en del av de mer etablerte / eldre) har tatt med seg gamle konflikter og gammelt uvennskap inn i klassen. Beklageligvis har dette gått ut over klassemiljøet, og spesielt trasig er det at de yngre studentene har opplevd dette negativt. Problemet er tatt opp med klassen uten at dette endret situasjonen vesentlig. Det er et spørsmål om lærerne burde involvert seg mer, vi vurderte det ikke slik, men jeg usikker på hva som hadde vært best.

3 B TILTAK FOR AVDELINGENS HANDLINGSPROGRAM FOR STUDIEKVALITET:

Opplæring / oppfølging av SI-metoden eller tilsvarende metoder
Tiltak i forbindelse med deltagelse på undervisning og Campus

3 C ANBEFALTE TILTAK FOR HiNTs HANDLINGSPROGRAM FOR STUDIEKVALITET:

4. INFORMASJON OM RESULTATENE TIL STUDENTENE OG TILSATTE:

Info til tilsatte: gjennom regelmessige seksjonsmøter.

Info til studenter:

- Fortløpende vedr strakstiltak i henhold til avtale mellom faglærer og student.
- For ”større” tiltak implementert gjennom revisjon av studiehandboka: Informasjon til alle tre årstrinn ved studiestart om høsten.

5. GENERELLE UTFYLLENDE KOMMENTARER (også forslag til forbedringer av rapporteringsmal):

Evalueringen har bidratt til god dialog mellom studenter og lærere om undervisning og læringsmiljø. Studentene har opplevd å bli hørt og tatt alvorlig, lærerne får et godt innblikk i

undervisning og læring sett fra studentenes synspunkt. Det er også satt i gang tiltak underveis som resultat av evalueringen.

I store grad er studentene fornøyd med faglig innhold, undervisning og gjennomføring. Vi ser en tendens til lavere oppmøte. Dette gjelder både samlingsbaserte studier og de ordinære campusstudiene. En slik utvikling bidrar til å undergrave studentmiljøet ved Campus SNN. Forklaringen er flere: eldre studenter med familieforpliktelser og studenter som er i arbeid. En del studenter har også svakere faglig bakgrunn og er mindre motivert til å gjennomføre høyskolestudier sammenlignet med studentene for noen år siden. Men også tilrettelegging av undervisningsmateriale over Classfronter bidrar til at terskelen for å utebli fra undervisninga har blitt lavere. Ønsker vi et levende Campus med stor aktivitet og deltagelse fra studentene blir det derfor en viktig diskusjon hvordan vi skal utvikle undervisninga og læringsmiljøet til å bli så attraktiv at studentene møter opp.

Jørgen Grinde
Studieleder

SOS120 Sluttevaluering v2003

To:

jorgen.grin
de@hint.n

o

Subject:

SO 120

Sluttevalu

ering

Positive sider:

Faglærerens rolle og innsats: Viser høy grad av faglig tyngde og innsikt. Bra struktur over forelesninger.

Kursets innhold: Høy grad av validitet og reliabilitet.

Øvingene: Lærerrike og engasjerende øvinger. Positivt med karaktersetning på innleveringer. Case-øvinger skiller seg særlig ut som et svært godt virkemiddel til læring. Dette må videreføres til neste år.

Web-sidene: Helt ok.

Sosiale/miljømessige forhold rundt kurset: Den yngre/harde kjerne utviser bra engasjement. Svært positivt at alle faglærere møtte fram på julebord. Dette hadde en særdeles god innvirkning på det sosiale miljø.

Negative sider:

Intet å anføre. Kun om Andre forhold. Den eldre garde av studentene har en tendens tillæringsaversjon. De er lite læringsvillige. Hvis det som foreleses om ikke pa9ser til deres erfaringsmessige oppfatning, utviser de lite engasjement til "enlightment". Et annet moment som kan vektlegges i begynnelsen av hvert semester er at det må poengteres at Sosiologi Grunnfag er en heltidsbeskjeftigelse. Man kan ikke bare møte opp på enkelte forelesninger å forvente å få Den sosiologiske sjargong inn med teskje. Det må poengteres at man må jobbe aktivt og kontinuerlig. Det er ikke noe som heter "Hobby-sosiolog".

Nytte: Mitt utbytte av kurset er enorm. Jeg har blitt en aktiv artikkelforfatter for diverse aviser. Jeg har kort og godt lært meg at helt nytt språk. Jeg ser sammenhenger i samfunnet som aldri før. Ser mye feil som jeg vil rette på. Skal ikke se bort fra politisk engasjement. Det beste er at jeg kan argumentere i senk min nabo som følger den juridiske vei i akademia:)

Innholdet av kurset vil ha stor relevans for min framtidige utdanning og jobb.

Håper for fremtiden det er mulig per e-mail å få assistanse om man sitter fast i polemikkens verden.

God sommer.

Evaluering av startblokka august 2004

Notat

Til Undervisningsutvalget v/Robin Munkvoll, dekan, studielederne
Fra Jørgen Grinde, studieleder offentlige fag og sosiologi

Evaluering av startblokka august 2004

Denne vurderinga gjelder hovedsaklig gjennomføringen av oppstartblokka på årsenheten i sosiologi.

Rundt 25 studenter har deltatt på de fleste aktiviteter i startblokka. I tillegg har 10 - 15 deltatt på deler av den. De resterende studentene er fjernstudenter.

Vi har foretatt evaluering sammen med studentene, dels gjennom samtale som avslutning av gruppearbeidet fredag siste dag i startblokka og dels gjennom en tilpasset versjon av spørreskjemaet som Robin sendte ut.

Studentene ble oppdelt i sju grupper onsdag 18.8. De fikk en kort faglig innledning denne dag og utlevert oppgavene som de skulle jobbe med resten av startblokka.

Det fagspesifikke opplegget etter onsdag var slik:

Torsdag: bli kjent, og arbeid med gruppeprosesser i gruppene

Fredag: arbeide med det faglige i gruppeoppgaven, forberede feltarbeidet på mandag

Mandag: felles samling på Hint, avslutning av forberedelsene til feltarbeidet

Feltarbeid, intervjuer og observasjon er på torget, kjøpesentrene og Nord-

Trøndelagsforskning

Torsdag: Bearbeiding av gruppearbeidet og innlevering på Fronter

Fredag: Forberedelse av presentasjonen. Presentasjon av gruppearbeidet. Evaluering av startblokka.

Fire grupper og ca. 20 studenter deltok på presentasjoner på fredag. Studentene hadde gjort et godt faglig arbeid og fikk et godt første innblikk i sosiologiens emne og arbeidsmåter.

Faglærerne ble imponert over hva studentene fikk ut av dette, det faglige var i overkant av forventet.

De som deltok siste dagen sa de hadde hatt godt utbytte av startblokka. Gruppearbeidet hadde vært givende og kanskje spesielt feltarbeidet. Gruppene hadde også fungert godt og de hadde hatt gode prosesser. Her vil jeg legge til at none av gruppene hadde problem med oppmøte, varsling av fravær mm og noen grupper ble da også oppløst pga slike forhold.

Studentene syntes videre at det var ok med en myk overgang til studiene og at to uker ikke var for lang tid.

Første tirsdag etter startblokka – på andre ordinære forelesning gjennomførte vi en evaluering med skjema. En oppsummering viser et noe mer nyansert inntrykk. Etter som den del av de som ikke deltok på alle aktiviteter også har svart.

En del mener at to uker ble litt for mye og at startblokka kunne vært mer konsentrert. Andre er fornøyd. En student skriver som kommentar til oppstartblikka f.eks. ” En grei overgang til høyskole. Føler meg trygg på skolen og bra informasjon om hvordan alt fungerer. Blitt kjent med medstudenter ”.

Studentene har svart på hva de var mest fornøyd med (tre aktiviteter som de hadde mest utbytte av):

Gruppearbeid:	15 svar
Opplæring i Fronter og Arena:	9
Feltdag	8
Bli kjent med medstudentene	8
Gruppeprosesser (torsdag)	6
Registrering og info	5
Presentasjon av gruppearbeid	4
Faglig intro	2
Opplæring i windows mm	2
Orientering fra IT-tjenesten	1
Næringslivsdag	1

Dette likte studentene dårligst (de tre aktivitetene de hadde minst utbytte av):

Åpningen	8 svar
Orientering fra IT-tjenesten	6
Veiledning fra bibliotektjenesten	5
Orientering fra adm og sinot	4
Næringslivsdag	3
Faglig intr	3
Opplæring windows	2
Biblioteksopplæring	2
Fronter og Arena	2
Gruppeprosesser (torsdag)	1

Studentene sier at de fikk mest utbytte aktivitetene i forbindelse med gruppeoppgavene, feltarbeid og presentasjon. De fikk også godt utbytte av arbeidet med gruppeprosesser og bli kjent seksjonen vi hadde torsdag. Videre scorer opplæring i Fronter og Arena bra.

Aktiviteter som har gitt minst utbytte er åpningen, orientering fra IT-tjenesten, veiledning fra biblioteket og orientering fra studieadministrasjonen / Sinot.

Næringslivsdagen nevnes ikke av så mange, men flere har fått dårlig utbytte en godt utbytte av denne dagen.

Fadderordninga er ikke nevnt i evalueringsskjemaet, men flere sier at dette fungerte bra.

Hvordan gruppearbeidet i plenum fungerte har jeg ingen indikasjoner på. Men generelt er ikke plenum alene en god form for opplæring i gruppeprosesser. Vi integrerte gruppeprosesser som tema i det fagspesifikke gruppearbeidet, og jeg tror dette kan videreutvikles. Kanskje kan det

lages et spennende og artig opplegg som alle seksjonen kan bruke (jfr IT-seksjonens oppgaver).

Studieteknikk er et annet tema som kan være relevant.

Alt i alt virker studentene fornøyd med startblokka. En innvending som relativt mange kommer med, er at blokka kunne vært mer konsentrert, det hadde kanskje vært nok med ei uke. En del studenter har heller ikke fått særlig utbytte av orienteringene fra IT-tjenesten, biblioteket og studieadministrasjonen / Sinot. Videre kan temaet gruppeprosesser videreutvikles og en kan stille spørsmål om næringslivsdagen / ekskursjonen kan tilpasses målgruppene bedre. Vi bør også vurdere om studieteknikk er et tema som bør inngå i startblokka.

Tilfredse sosiologistudenter

2004-03-25

SOSIALE STUDENTER: Et knippe sosiologi-studenter omkranser studieleder for offentlig seksjon, amanuensis Jørgen Grinde ved HiNT.

De mest fornøyde sosiologistudentene i landet går på Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT), viser en nasjonal undersøkelse foretatt høsten 2003. HiNT-studentene er særlig tilfreds med det sosiale, med studentservicen og med bibliotek- og datatilbudet.

- Vi trives stadig bedre, og hadde gitt full score i en ny undersøkelse, sier sosiologistudent Harald Bruem.

Av Jørn E. Gåsvær

Studentene på årsstudiet i sosiologi ved HiNT er de mest fornøyde sosiologistudentene og blant de mest fornøyde studentene totalt i hele Norge. De er mest tilfreds med det sosiale samværet, med administrasjonens service og med bibliotek- og data-tilbudet. Tilfredsheten er ikke helt den samme når det gjelder faglig og pedagogisk kvalitet og lokaliteter. Det viser en undersøkelse Norsk Gallup har gjennomført blant et utvalg studenter høsten 2003.

- Vi trives enda bedre nå enn i høst, og hadde vel gitt full score på alle punkter om vi skulle delta i en ny undersøkelse, sier sosiologistudent Harald Bruem fra Ogdal.

- Undersøkelsen stemmer med det inntrykket vi har som forelesere, sier amanuensis Jørgen Grinde, som er studieleder for offentlig seksjon på HiNT, avdeling for samfunn, næring og natur. Seksjonen omfatter studier innenfor sosiologi, offentlig administrasjon og kommunal økonomi og ledelse.

Fordel med lita gruppe

- Vi drar fordeler av å være et lite høgskolemiljø i disse fagene, med nær kontakt mellom student og underviser, og tett oppfølging med hyppige tilbakemeldinger begge veier, legger Grinde til. Han vektlegger også betydningen av at man tok i bruk kvalitetsreformen på et tidlig tidspunkt.

Økende trivsel

Studentene på årsstudiet i sosiologi gir uttrykk for ei positiv utvikling, særlig innen faglig og pedagogisk utvikling og økende trivsel. I forhold til i høst er det lettere å se sammenhenger i undervisningsopplegget, og mange har tro på bedre effektivitet når det sosiale fungerer.

- Vi må i tillegg skryte litt av Jørgen og de andre foreleserne som er flinke til å kommunisere og gi oss relevante oppgaver, sier sosiologistudent Gunn Bekken fra Steinkjer.

Ligger høyt over tid

Det er også foretatt tilsvarende undersøkelser på informatikk- og førskolelærer-studiene ved HiNT. Informatikk-studentene gir uttrykk for en lav tilfredshet, særlig med faglig miljø og lesesaler, mens førskolelærer-studentene kommer ut rundt gjennomsnittet på de aller fleste faktorer. I gjennomsnitt for alle spurte studenter i perioden 2001 - 2004 ligger HiNT på en sjettiplass blant høgskolene i Norge, med kort vei opp til toppen.

Sosiologistudiet på HiNT tar årlig opp om lag 60 studenter. Av disse passerer ca. 40 eksamen, men pga. en andel fjernstudenter er det i overkant av 20 studenter som følger forelesningene. Studiet er ganske kvinnedominert med bare vel 10% menn. I følge undersøkelsen er sosiologistudenten generelt blant de mest aktive mosjonistene, men også blant dem som drikker alkohol oftest.

Undersøkelsen er utført av Norsk Gallup for Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) på oppdrag fra Stavanger Aftenblad, Bergens Tidende, Adresseavisen og Aftenposten. Den er gjengitt som vedlegg i avisene i bladet stud.mag nylig.

[Sosiologi-studiet](#)
[Stud.mag på nett](#)

Undervisning i fagblokker ved HiNT i Steinkjer

2006-07-07

Fra høsten av innføres såkalt blokkundervisning ved Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) sitt studiested i Steinkjer, og studentene får konsentrere seg om ett og ett fag i gangen i stedet for mange parallelle emner. Hvert studieår deles inn i fire emneblokker, som avsluttes med lesedager og eksamen.

– Vi har vurdert denne organiseringsformen i lang tid, og nå gjør vi et forsøk. Vi tror studentene får fordypet seg mer og opplever større faglig fokus med blokkundervisning, sier dekan Hans Wilhelm Thorsen.

MER FOKUS: Studentene ved HiNTs studiested i Steinkjer kan nå konsentrere seg om ett og ett fagemne gjennom blokkundervisning. Eksamen avlegges rett etter hver av de fire blokkene i studieåret.

Av Anne Sigrid Haugset

I stedet for å dele studieåret i to semester med eksamen til jul og sommerferie, vil studieåret ved HiNT i Steinkjer nå bestå av fire selvstendige fagblokker samt en kortere oppstartsblokk i august. I stedet for å ha undervisning i to ulike fagemner parallelt hele semesteret, vil både studenter og lærere få anledning til å konsentrere seg fullt og helt om ett og ett emne i et bestemt antall uker.

Slipper å bytte fokus

– Det kan være en stor fordel å få fordypet seg i ett fag uten å måtte bytte fokus og lærebøker flere ganger i uken. I og med at eksamen kommer rett etter at undervisningsblokka er ferdig, så har man stoffet friskt i minne og studentene oppnår bedre resultater, tror Hans Wilhelm Thorsen.

Dekanen har lagt fram planene om blokkorganisering for

studentene som sitter i avdelingsstyret, og fått positiv respons fra dem. Også de aller fleste faglig ansatte ved HiNT i Steinkjer hilser nyorganiseringen velkommen.

– Mens lærerne underviser i en blokk, rekker de ikke så mye annet. Det blir forholdsvis intensivt, med mye forberedelser og mange forelesningstimer i uka. Men det frigjør også tid i neste blokkperiode, der man står mye friere til å disponere tida si til for eksempel forskning og utviklingsarbeid, framholder Thorsen.

Modningsfag over to blokker

Han innser imidlertid at det også finnes fag der studentene trenger litt mer tid for å fordøye og forstå stoffet. Disse såkalte modningsfagene går derfor over to blokker, eller et halvt studieår. Ordningen skal evalueres grundig etter studieåret 2006/2007.

– Dette er en helt ny måte å drive undervisning på for oss, men det er noe vi har vurdert og diskutert å innføre lenge. Nå er vi spente på hvordan det vil fungere i praksis, og ikke minst på hvordan studentene liker blokkundervisningen. Men vi håper og tror at det skal føre til en bedre studiesituasjon og bedre resultater for studentene, sier dekanen.

HINT
Avd SNN

Studiehåndbok HINT

Studieplaner sosiologi 2005 – 2006

SAMFUNNSVITENSKAP (fordypning sosiologi)

Bachelorgradsstudium – 180 studiepoeng

Sosiologien er vitenskapen om menneskelig samliv, slik det arter seg på det globale plan, det nasjonale plan, eller i samfunnsenheter av varierende størrelser, helt ned til små grupper og enkeltmennesker. Sosiologien studerer hvordan mennesker påvirker hverandre og hvordan de er med og utformer de små og store fellesskapene som de tilhører. Faget lærer oss også om sosiale prosesser som bidrar til sosiale endring og til at samfunn og sosiale system holder sammen, omformes eller oppløses. Sosiologien lærer deg å forstå samfunnet fra ulike perspektiver. Hovedvekten ligger på studiet av moderne samfunn.

Mål for studiet

Bachelorstudiet skal

- gi studentene kunnskap om forholdet mellom menneske og samfunn og om endringer i det moderne samfunnet.
- gjøre studentene kjent med hvordan samfunnsforhold og samfunnsendringer kan analyseres og undersøkes
- gi en fordypning innenfor et område av sosiologien
- kvalifisere til videre masterstudier innenfor sosiologi
- gi en utdanning som kvalifiserer til yrker innen offentlig og privat virksomhet

Faglig innhold

Studiet gir studentene en generell innføring i sosiologiens arbeidsområder, problemstillinger, teorier, begreper og forskningsmetoder. Studiet gir også en oversikt over norske samfunnsforhold. I tillegg behandles spesifikke tema knyttet til blant annet sosialisering, utdanning, sosial ulikhet, sosiale avvik, kjønn og identitet, vennskap, selvmord og normoppløsning, byliv, organisasjonsteori, arbeidsmarkedets virkemåte, konsekvenser av arbeidsledighet og velferdsstatens utvikling. Studiet legger stor vekt på sosial endring. Det tilbys også eget emne i innovasjon og sosialt entreprenørskap. Bachelorstudiet gir mulighet for fordypning innenfor organisasjon og arbeidssosiologi, velferdssosiologi og sosial ulikhet, kultursosiologi, IT og samfunn og generell sosiologisk teori.

Studiet består av

- Årsstudiet i sosiologi på 60 studiepoeng
  - En fordypningsdel i sosiologi (30 stp) som består av bacheloroppgave (15 stp) og to fordypningsemner (hver på 7,5 studiepoeng).
  - Valgfri del på 90 stp, krav om studieenhet på minimum 30 stp. Disse studiepoengene kan bestå enten av fritt valgte emner eller en fordypning i et annet fag. Et kurs på 5 studiepoeng innen temaet innovasjon skal som hovedregel inngå i denne delen. Velger man to fordypninger, er man kvalifisert til å søke opptak på to mastergrader. Emnene kan velges blant emner som tilbys ved HiNT eller ved andre høyskoler og universiteter
- Studiet består av emneeksamen som kan kombineres til en bachelorgrad med fordypning i sosiologi. Emnene kan også studeres enkeltvis eller brukes i andre bachelorgrader eller utdanninger.

Undervisningsopplegg

Undervisningstilbudet består av forelesninger, praktiske øvinger, organisert gruppearbeid (seminarer) og skriftlige rapporter. Det er utarbeidet pensumlister for hvert kurs. Pensum er under kontinuerlig vurdering og endelig pensum kunngjøres når hvert kurs starter.

Bacheloroppgaven og fordypningsemnene skal som hovedregle tas i tredje studieåret, men det er også mulig å gjennomføre disse emnene i det andre studieåret. Nedenfor er studieplanen vist med gjennomføring av bacheloroppgaven og fordypningsemnene i det tredje studieåret.

Fordypningsdelen i sosiologi blir gjennomført som samlingsbaserte studier eller som ordinær

campusundervisning. Dette avhenger av søkerne. Studieopplegget er under kontinuerlig utvikling og endringer kan bli foretatt.

Studieplan for bachelorstudiet i samfunnsvitenskap med fordypning i sosiologi

1. studieår		2. studieår		3. studieår	
1. semester	2. semester	3. semester	4. semester	5. semester	6. semester
Individ og samfunn (15) SOS105	Modernisering og modernitet (15) SOS106	INN210 Innovasjon i teori og praksis (5stp)	Valgfrie emner (30 stp)	Bacheloroppgave i sosiologi (15 stp) SOS375	
				SOS310 Sosiologisk tenking og dagsaktuelle tema (7,5 stp)	
Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode med semesteroppgave (15) SOS107	Organisasjon og arbeidsliv (15) SOS120	Valgfrie emner (25 stp)		SOS320 Sosial kapital, identitet og entreprenørskap (/,5 stp)	
				Valgfrie emner (30 stp)	

Valgfrihet i studiet

I bachelorstudiet kan inngå enkeltemner, halvårsenheter, årsenheter og fordypningsdeler i andre fag. En kan velge relativt fritt mellom studier og emner som undervises ved HiNT eller andre studiesteder i inn- og utland. HiNT tilbyr også en rekke fag som er samlingsbaserte/nettbaserte f.eks. geografi, kommunaløkonomi og ledelse, kontraktsøkonomi, landbruksøkonomi, natur og kulturminneoppsyn og miljøstrategi.

Bacheloroppgave

Det skal skrives en bacheloroppgave. Tema velges i samråd med lærer og det oppnevnes en lærer som veileder. Formålet med oppgaven er å gi studentene forståelse av hvordan teori og empiri kan knyttes sammen i et sosiologisk forskningsarbeid. Oppgaven skal øke studentens innsikt på et spesialfelt innenfor sosiologien, skal gjøres i samarbeid med ekstern partner, og skal også gi erfaring som kan nyttes i senere forsknings- og utredningsarbeid, undervisning, journalistikk mm. Marsblokk (INN100) eller tilsvarende må være gjennomført før oppgaven vurderes.

Deler av studiet i utlandet?

Det er mulig å ta et eller to semestre av studiet i utlandet. HiNT arbeider med å legge til rette for at alle studenter på bachelorgradsstudiene skal kunne gjennomføre deler av studiet (gjærne et semester) ved en høgskole eller universitet i utlandet.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Kompetanse

Studiet kvalifiserer til jobber i offentlig sektor, frivillige organisasjoner og privat virksomhet. Sosiologi er generelt et nyttig fag å ha i mange yrker og gir kunnskap, begreper, teorier og innsikt som gir et godt grunnlag for å forstå og analysere ulike

områder innenfor arbeidsliv og samfunn. Studiet gir videre undervisningskompetanse i samfunnsfag i den videregående skole. Bachelorgraden gir deg også mulighet til å fortsette videre med mastergradsstudier i sosiologi ved et universitet. Mastergrad i sosiologi gir kvalifikasjoner for arbeid med forskning og undervisning ved offentlige og private forskningsinstitusjoner, universiteter og høyskoler. Videre gir et slikt studium muligheter til å arbeide med utredninger, ledelse og administrasjon innenfor offentlig forvaltning, forlag, organisasjoner og privat næringsliv.

Videre studier

Bachelorgraden i samfunnsvitenskap med fordypning i sosiologi gir muligheter til videre masterstudier i sosiologi ved norske og utenlandske universiteter. Tar du en fordypningsdel i et annet fag som del av bachelorgraden er du kvalifisert til å søke mastergradsstudier også i dette faget. Bachelorgraden gir også grunnlag for å søke en rekke andre samfunnsvitenskapelige mastergradsutdanninger.

SOSIOLOGI

Årsstudium – 60 studiepoeng

Sosiologien er vitenskapen om menneskelig samliv, slik det arter seg på det globale plan, det nasjonale plan, eller i samfunnsenheter av varierende størrelser, helt ned til små grupper og enkeltmennesker. Hovedvekten ligger på studiet av moderne samfunn.

Mål for studiet

Sosiologistudiet skal gjøre studentene kjent med hvordan samfunnsforhold kan analyseres og undersøkes. Årsstudiet skal kunne inngå som en del av en bachelorgrad, del av allmennlærerutdanninga eller danne grunnlag for videre studier i sosiologi.

Faglig innhold

Årsstudiet gir studentene en generell innføring i sosiologiens arbeidsområder, problemstillinger, teorier, begreper og forskningsmetoder. Studiet gir også en oversikt over norske samfunnsforhold. I tillegg behandles spesifikke tema knyttet til blant annet sosialisering, utdanning og sosial ulikhet, kjønn og identitet, vennskap, avvik, selvmord, byliv, organisasjonsteori, arbeidsmarkedets virkemåte og konsekvenser av arbeidsledighet.

Undervisningsopplegg

Undervisningstilbudet består av forelesninger, praktiske øvinger, organisert gruppearbeid (seminarer) og skriftlige rapporter. Det er utarbeidet pensumlister for hvert kurs. Pensum er under kontinuerlig vurdering og endelig pensum kunngjøres når hvert kurs starter.

Studieplan for årsstudiet i sosiologi, opptak høsten 2005

Høst	Vår
Individ og samfunn (15) SOS105	Modernisering og modernitet (15) SOS106
Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode med semesteroppgave (15) SOS107	Organisasjon og arbeidsliv (15) SOS120

Kompetanse

Årsstudiet i sosiologi er utarbeidet i samarbeid med Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet i Trondheim. Årsstudiet i sosiologi gir undervisningskompetanse i samfunnsfag i den videregående skole. Studiet er en grunnutdanning som kan inngå i en bachelorgrad og videre opp til mastergradsnivå i sosiologi ved et universitet. Mastergrad i sosiologi gir kvalifikasjoner for arbeid med forskning og undervisning ved offentlige og private forskningsinstitusjoner, universiteter og høyskoler. Videre gir et slikt studium muligheter til å arbeide med utredninger, ledelse og administrasjon innenfor offentlig forvaltning, forlag, organisasjoner og privat næringsliv. Sosiologi er generelt et nyttig fag å ha i mange yrker innenfor offentlig forvaltning, medier, organisasjoner og privat næringsliv.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Videre studier

Årsstudiet kan kombineres med studier i andre samfunnsvitenskapelige fag, økonomi, data og ingeniørfag. Du kan ta sosiologi som del av en bachelorgrad, som ledd i lærerutdanning, eller som støttefag i en omsorgsrettet utdanning (sosionom, sykepleier, barnevernspedagog osv.). Du kan også fortsette med en mastergrad i sosiologi.

SOS105 Individ og samfunn

15 stp

Ansvarlig studieleder

Jørgen Grinde

Antallsbegrensning

Ingen

Forkunnskaper

Ingen utover opptakskravet

Studium og semester

Obligatorisk for årsstudiet i sosiologi og bachelorgradsstudiet kommunal økonomi og ledelse alternativ 2. Undervises i høstsemesteret.

Mål

Målsettingen er å gi en grunnleggende innføring i sosiologiens tema. Det tar sikte på å gi sosiologisk forståelse av samspillet mellom individ og samfunn innbefattet innsikten om samspillet om forholdet mellom mennesker, i uformelle og formelle sammenhenger. Det blir også lagt vekt på å belyse kulturens betydning, sosiale institusjoner, spesielt i forhold til familie og sosiale nettverksrelasjoner, individer og grupper på samfunnsnivå. Blant andre temaer som tas opp på kurset er sosialisering og identitetsdanning, handling og forklaringer av sosial atferd, grupper og gruppeprosesser, sosial ulikhet og avvik, sosial endring og stabilitet. Det blir gitt en innføring i aktuell sosiologisk teori i disse temaområdene.

Innhold

- Sosiologisk analyse
- Individ og samfunn
- Kultur
- Sosialisering
- Kjønn og identitet
- Sosial interaksjon
- Sosiale institusjoner
- Familiesosiologi
- Sosial ulikhet
- Avvik og kriminalitet
- Byliv
- Norske samfunnsforhold
- Samfunnsendring
- Globalisering

Undervisnings- og arbeidsform

Forelesninger og seminarer

Obligatoriske deler

2 skriftlige innleveringsoppgaver. Disse må være godkjent for å gå opp til eksamen.

Vurdering

Individuell skriftlig skoleeksamen (6 timer). Ingen hjelpemidler tillatt.

SOS106 Modernisering og modernitet

15 stp

Ansvarlig studieleder

Jørgen Grinde

Forkunnskaper

Anbefalte: SOS105 Individ og Samfunn

Studium og semester

Obligatorisk for årsstudiet i sosiologi og bachelorgradsstudiet kommunal økonomi og ledelse alternativ 2. Undervisning i vårsemesteret.

Mål

Hovedmålsettingen med emnet er å gi en sosiologisk forståelse av moderne samfunn. Hva kjennetegner moderne samfunn og hvilke utviklingstrekk er typiske for slike samfunn? Hvordan kan vi forklare fremveksten av moderne samfunn? Utviklingen i moderne vestlige samfunn vil i særlig grad bli fokusert. Ulike teorier blir presentert og forklart, teorier som vektlegger forskjellige sider ved samfunnsutviklingen, og som bygger på ulike menneskesyn.. Det vil bli lagt vekt på å få frem at forskjellene i menneskesyn og teoretiske perspektiver har normative implikasjonene: De sentrale sosiologiske teoretikerne har ulike syn på hva det gode samfunn og det gode liv er – og hva det bør være. Emnet vil derfor stimulere til kritisk refleksjon over den moderne verden vi lever i.

Innhold

- Sentrale samfunnstyper i historien
- Framveksten av det moderne samfunn
- Den klassiske sosiologien og dens bekymringer for samfunnsutviklingen
- Gemeinschaft og Gesellschaft
- Kjennetegn ved kapitalistisk samfunnsutvikling
- Utbytting, fremmedgjøring og selvrealisering
- Mekanisk og organisk solidaritet
- Selvmord og sosial integrasjon
- Handling, rasjonalitet og mening
- Meningstap og frihetstap
- McDonaldisering
- Fleksibilisering
- Det postindustrielle og postmoderne samfunn
- Moderne identitet og storbyliv
- Individualisering
- Moderne vennskap
- Normative forestillinger om det gode liv

Undervisnings- og arbeidsform

Forelesninger og seminarer

Obligatoriske deler

Minst 2 skriftlige innleveringsoppgaver må være godkjent for å gå opp til eksamen.

Vurdering

Individuell skriftlig skoleeksamen (6 timer). Ingen hjelpemidler tillatt.

SOS107 Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode med semesteroppgave

15 stp

Ansvarlig studieleder

Jørgen Grinde

Antallsbegrensning

Ingen

Forkunnskaper

Ingen utover opptakskravet

Studium og semester

Obligatorisk for årsstudiet i sosiologi og bachelorgradsstudiet kommunal økonomi og ledelse alternativ 2. Undervisning i høstsemesteret.

Mål

Emnet gjennomgår den grunnleggende metodelæren for sosiologi og gir en oversikt over framgangsmåter for innsamling og analyse av forskningsmateriale. Emnet inneholder en semesteroppgave som er en øving i bearbeiding og analyse av sosiologiske data. Oppgavetema for semesteroppgaven blir gitt av høgskolen, men studenten har anledning til å komme med egne forslag. Det er mulig for to studenter å levere inn felles oppgave.

Innhold

- Forskningsprosessen
- Kvalitativ/kvantitativ metode
- Beskrivende statistikk
- Statistisk generalisering
- Tolking av data

Undervisnings- og arbeidsform

Forelesninger og oppgaveløsning

Obligatoriske deler

Fire obligatoriske oppgaver som må være godkjent før eksamen (semesteroppgaven utgjør oppgave 3 og 4).

Vurdering

Individuell skriftlig skoleeksamen (5 timer). Ingen hjelpemidler tillatt.

Programvare

SPSS for Windows.

SOS120 Organisasjon og arbeidsliv

15 stp

Ansvarlig studieleder

Jørgen Grinde

Forkunnskaper

Anbefalte: SOS105 Individ og Samfunn

Studium og semester

Obligatorisk for årsstudiet i sosiologi og bachelorgradsstudiet kommunal økonomi og ledelse alternativ 2. Undervisning i vårsemesteret.

Mål

Emnet gir en innføring i sosiologiske teorier om organisasjoner der det legges stor vekt på at organisasjoner kan og bør forståes ut fra ulike perspektiver. Kurset gir videre en innføring i arbeidsmarkedsspørsmål, arbeidsledighet og arbeidsmiljø sett fra en sosiologisk synsvinkel.

Innhold

- Teorier om organisasjoner
- Ulike perspektiver på organisasjoner
- Organisasjonsstruktur
- Organisasjonskultur
- Human Resource
- Organisasjoner som politiske system
- Beslutningsteori
- Kjønn og organisasjoner
- Læring og endring i organisasjoner
- Ledelse
- Endringer i produksjonsformer: masseproduksjon, demokratisering, fleksibel spesialisering, toyotisme
- De underordnedes sosiologi
- Arbeidsmiljø
- Teorier om arbeidsmarked og arbeidsledighet
- Arbeidsledigheten og dens konsekvenser
- Arbeidsledighet og mestring
- Innvandrere på arbeidsmarkedet

Undervisnings- og arbeidsform

Forelesninger og seminarer

Obligatoriske deler

2 skriftlige innleveringsoppgaver. Disse må være godkjent for å få lov til å gå opp til eksamen.

Vurdering

Individuell skriftlig skoleeksamen (6 timer). Ingen hjelpemidler tillatt.

Studiehandbok 2005-2006 Avdeling for samfunn, næring og natur
Høgskolen i Nord-Trøndelag Steinkjer
Vedtatt i styret 6.april 2005

SOS310 Sosiologisk tenking og dagsaktuelle tema

7, 5 stp

Ansvarlig studieleder

Jørgen Grinde

Antallsbegrensning

Ingen

Forkunnskaper

Krav: 60 studiepoeng med sosiologi

Studium og semester

Obligatorisk for studenter som ønsker Bachelorgrad i sosiologi. Undervises i høstsemesteret

Mål

Emnet gir innsikt og øvelse i sentrale dagsaktuelle sosiologiske tema og metodologi. Formålet er å lære studenten 'å tenke sosiologisk' og få innsikt i sentrale sosiologiske analyseformer og perspektiv. Med utgangspunkt i ulike aktuelle tema som er oppe på agendaen i den nasjonale og internasjonale sosiologien øves studenten opp i å skille mellom hverdagsforståelse og sosiologisk forståelse og tenking. Særlig vektlegges å gi studenten evne til kritisk refleksjon om aktuelle sosiologiske problemstillinger.

Faglig Innhold

Emnet tar opp aktuelle hendelser og utviklingstrekk i politikk, samfunnsliv og samspill og belyser hvordan disse kan forstås ved hjelp av sosiologiske perspektiv og forskning. Emnet berører både nasjonale og internasjonale emner og utviklingstrekk som er aktuelle for sosiologiske analyser. Innhold i Emnet gjør studenten bedre i stand til å gjennomføre egne og formålstjenlige sosiologiske analyser. Det faglige innhold som tas opp vil variere i forhold til sentrale tema debattert i allmenn sosiologien.

Undervisnings- og arbeidsform

Undervisning i Emnet gis i form av samlingsbaserte undervisningstreff ved 2 tilfeller. I mellom undervisningstreffene jobber studenten aktivt med innleveringsoppgaver, og det gis individuell eller gruppevis veiledning til oppgaven.

Obligatoriske deler

Studenten må ha godkjent innleveringsoppgave for å gå opp til eksamen i emnet.

Vurdering

Individuell skriftlig skoleeksamen (4 timer). Ingen hjelpemidler tillatt.

SOS320 Sosial kapital, identitet og entreprenørskap

7,5 stp

Ansvarlig studieleder

Jørgen Grinde

Antallsbegrensning

Ingen

Forkunnskaper

Krav: Minst 15 studiepoeng med samfunnsvitenskapelige fag

Studium og semester

Obligatorisk for studenter som ønsker Bachelorgrad i sosiologi. Undervises i høstsemesteret

Mål

Emnet gir innsikt i sentrale begrep og teoretiske forståelser knyttet til sosialt entreprenørskap og sosial kapital når det gjelder mulighet for lokalt utviklingsarbeid og innovasjonsevne. Hensikten er å gi studenten kunnskap om hvordan sosial kapital og entreprenørskap kan støtte opp under eller motvirke bedrifter, virksomheter og organisasjoners framgang og utvikling.

Faglig Innhold

Emnet gjennomgår tema knyttet til menneskers sosiale aktiviteter, aktører, nettverk og sosiale relasjoner sett i sammenheng med utvikling og innovasjon. Særlig vektlegges hvordan vi kan forstå og finne indikasjoner på utvikling av sosial kapital og entreprenørskap i en situasjon eller lokalitet. Sosial kapital er en sentral faktor for lokal tilhørighet og utviklingsarbeid, og i kurset får studenten nærmere innblikk i begrepets teoretiske innhold og bruk, slik det vanligvis benyttes og forstås i allmenn sosiologi.

Undervisnings- og arbeidsform

Undervisning i Emnet gis i form av samlingsbaserte undervisningstreff, i tillegg til støtte til undervisning over nettet. I mellom undervisningstreffene jobber studenten aktivt med innleveringsoppgaver, og får individuell eller gruppevis veiledning til oppgaven.

Obligatoriske deler

Studenten må ha godkjent innleveringsoppgave for å gå opp til eksamen i emnet.

Vurdering

Individuell skriftlig hjemmeeksamen (24 timer), med kilder.

SOS375 Bacheloroppgave i sosiologi

15 stp

Ansvarlig studieleder

Jørgen Grinde

Antallsbegrensning

Ingen

Forkunnskaper

Krav: 60 studiepoeng med sosiologi og andre samfunnsvitenskapelige fag. INN100 Marsblokka må være bestått.

Anbefalte: SOS310 tas parallelt med SOS375

Studium og semester

Obligatorisk for studenter som ønsker Bachelorgrad i samfunnsvitenskap med fordypning i sosiologi. Høst og vårsemester.

Mål

Formålet med oppgaven er å gi studentene forståelse av hvordan teori og empiri kan knyttes sammen i et sosiologisk forskningsarbeid. Oppgaven skal øke studentens innsikt innenfor et spesialfelt innenfor sosiologien, og skal også gi erfaring som kan nyttes i senere forsknings- og utredningsarbeid, undervisning, journalistikk og andre sammenhenger.

Innhold

I høstsemesteret gjennomføres et forprosjekt som bygger opp den teoretiske rammen for problemstillingen, foretar en gjennomgang av litteratur og presenterer det metodiske opplegget for arbeidet i vårsemesteret. Bacheloroppgaven som leveres i april / mai er en utredning som gjør rede for valg av problemstilling, teori og litteraturgjennomgang, metode, analyse og konklusjoner. Problemstillingen kan være selvvalgt eller utført som oppdrag hos en ekstern oppdragsgiver og godkjennes av faglig veileder. Problemstillingen bør være innenfor fordypningsområdene sosiologisk teori, organisasjon og arbeidsliv, velferds sosiologi eller IT og samfunn.

Undervisnings- og arbeidsform

Hver oppgave / problemstilling kan løses av en eller to studenter. Det gis både fellesveiledning (metodeseminar) og individuell veiledning til studentene.

Obligatoriske deler

Forprosjekt må være bestått for å få levere bacheloroppgave. Deltakelse i Bachelorseminar ved oppstart av 3. studieår.

Vurdering

Bacheloroppgave med gruppevis muntlig eksamen. Bacheloroppgaven kan tas med til den muntlige eksamenen.

Programvare

Programvare for kvalitativ eller kvantitativ analyse av data (NVivo eller SPSS).

Sosiologi Pensumliste 2005 – 2006

HINT

Sosiologi

Pensumliste 2005 – 2006

SOS105 Individ og samfunn

Fagansvarlig: Jørgen Grinde og Rune Åkvik Nilsen

Berger, Petter L.(1991): *Invitasjon til sosiologi. Et humanistisk perspektiv*. Pax Forlag.

Kap. 4 - 6

* Frønes, Ivar og Lise Kjølrsrød (2003): *Det norske samfunn*. 4.utg. Gyldendal Norsk Forlag (kap 1-3, kap 5-8, kap 10)

*Goffman, Erving (1992): *Vårt rollespill til daglig*. (s 7-69,189-196, 205-210)

*Hauge, Ragnar (2001): *Kriminalitetens årsaker*, Universitetsforlaget (11-178)

*Schiefløe, Per Morten (2003): *Mennesker og samfunn*. Innføring i sosiologisk forståelse. Fagbokforlaget, Bergen

Garsjø, Olav (2001): *Sosiologisk tenkemåte. En introduksjon for helse og sosialarbeidere*. Gyldendal Akademiske forlag. (s. 19- 55, 61-102)

I tillegg kommer noen artikler samlet i et kompendium:

*Hüch, Kurt Jürgen (1977): *Klassesamfunnet - den onde sirkel*, Oslo: Cappelen (s 7-15,49-87)

*An-Margritt Jensen (2004): "Harde fakta om myke menn". (s 201-227) i boka *Velferdstaten og familien*. Utfordringer og dilemmaer. Gyldendal akademiske.

Martinussen: Willy (2001): *Samfunnsliv. Innføring i sosiologisk tenkemåte*.

(s. 84-94, 137- 154) 27s Universitetsforlaget, Oslo

Pensum SOS107 Samfunnsvitenskapelig metode

Fagansvarlig: Knut Ekker

Ringdal, Kristen: *Enhet og mangfold. Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*. Fagbokforlaget, 2001. ISBN 82-7674-569-5.

Thagaard, Tove: *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode*. Fagbokforlaget, 2003. ISBN 82-7674-875-9.

SOS106 Modernisering og modernitet

Fagansvarlig: Rune Åkvik Nilsen og Arve Hjelseth

Lenski,G., Lenski,J. & Nolan,P. (2004) *Human Societies. An Introduction to Macrosociology*, New York: McGraw-Hill - 9.utg. (79-180, 195-210)

Durkheim, Emile (1991) *Selvordet*, Oslo: Gyldendal (23-34, 43-79, 87-113, 126-162, 166-180, 202-210)

Ritzer, G. (1997) *McDonaldiseringen av samfundet*, København: Hanz Reitzels Forlag (12-15, 17-20, 27-49, 161-208, 228-230, 251-253)¹

---

¹ Utsolgt fra forlaget. Kopi vil bli delt ut.

Sennett, R. (2001) *Det fleksible mennesket - Personlige konsekvenser av å arbeide i den nye kapitalismen*, Fagbokforlaget (5-55)

Krange, O. & Øia, T. (2005) *Den nye moderniteten – ungdom, individualisering, identitet og mening*, Cappelen Akademisk Forlag (5-6, 11-21, 34-38, 93-120, 125-146, 211-253)

Kompendium

Almás, R. (1997) *Tre generasjoner rekonstruerer sin ungdom*, utdrag fra kap. 5 i Frønes, I., Hegggen, K. & Myklebust, J.O. (Red.) *Livsløp, oppvekst, generasjon og sosial endring*, Universitetsforlaget (75-77, 82-85, 91-104)

Aubert, Vilhelm (1978): *Mønstervariablene*, utdrag fra Aubert, V., *Sosiologi 1. Sosialt samspill*, Universitetsforlaget (94-96)

Bauman, Z. (1996) *Postmodernitet, identitet og moral*, i Vetlesen, A.J. (Red.) *Nærhetsetikk*, Ad Notam Gyldendal (122-138)

Beck, U. & Beck-Gernsheim, E. (2002) *Individualisering i moderne samfund – en subjektorientert sosiologisk perspektiver og kontroverser*, *Slagmark – tidsskrift for idéhistorie*, nr. 34 (utdrag: 13-26)

Berger, P. m.fl. (1974) *Pluralization of Social Life-Worlds*, kap. 3 i Berger, P. m.fl., *The Homeless Mind - Modernization and Consciousness*, New York: Vintage Books (63-82)

Birkelund, G.E. (2000) *Modernitetens flertydighet*, *Tidsskrift for samfunnsforskning*, nr. 2:215-235

Brøgger, J. (1999) *Vennskap, nærhet og personlighetsutvikling*, utdrag fra Brøgger, J., *Psykologisk antropologi*, Oslo: Cappelen Akademisk Forlag (178-184)

Collins, Randall (1988): *Durkheimian Theory of Moral Solidarity*, utdrag fra Collins, R., *Theoretical Sociology*, Orlando, Florida: Harcourt Brace & Company (188-201)

Collins, Randall (1992): *The Nonrational Foundations of Rationality*, utdrag fra Collins, R., *Sociological Insight – An Introduction to Non-Obvious Sociology*, New York & Oxford: Oxford University Press (3-29)

Engelstad, Fredrik (1990) ”*En presisering av fremmedgjøringens dimensjoner*”, utdrag fra Engelstad, F., *Likhet og styring*, Oslo: Universitetsforlaget (221-224)

Elster, Jon (1988) ”*Fremmedgjøring: mangel på selvrealisering*”, utdrag fra Elster, J., *Hva er igjen av Marx?*, Oslo: Universitetsforlaget (55-63)

Frønes, I. & Brusdal, R. (2000) *Friends - vennskapets verden & Fornuft og følelser*, utdrag fra Frønes, I. & Brusdal, R., *På sporet av den nye tid*, Fagbokforlaget (150-153)

Gilje, N. & Skirbekk, G. (1996) *Ferdinand Tönnies - Gemeinschaft og Gesellschaft*, i Gilje, N. & Skirbekk, G., *Filosofiens historie 2 - Fra opplysningstiden til modernismen*, Oslo: Universitetsforlaget (311-315)

Gilje, N. & Skirbekk, G. (1996) *Max Weber - Rasjonalitet og heroisk pessimisme*, i Gilje, N. & Skirbekk, G., *Filosofiens historie 2 - Fra opplysningstiden til modernismen*, Oslo: Universitetsforlaget (324-337)

- Gullestad, M. (1997) *Fra "lydig" til "å finne seg selv" – Verdioverføring mellom generasjonene i dagens Norge*, i Frønes, I., Heggen, K. & Myklebust, J.O. (1997) *Livsløp. Oppvekst, generasjon og sosial endring*, Universitetsforlaget (105-120)
- Hughes, John A, Martin, Peter J & Sharrock, W.W (2003) *Max Weber*, utdrag fra *Understanding Classical Sociology – Marx, Weber, Durkheim*, London: SAGE Publications, 2. utgave (87-119)
- Lyon, David (1995): *Modernitetens byrde*, utdrag fra Lyon, D, *Postmodernitet – En introduksjon*, Frederiksberg: Det lille Forlag (32-53)
- Marx, Karl (1992): *Det kommunistiske partis manifest: Borger og proletar*, i Birkeland, Åsmund (Red.): *Karl Marx: Arbeid, Kapital, Fremmedgjøring - Sentrale tekster av Karl Marx*, Oslo: Falken Forlag (15-24)
- Nafstad, P. (1996) *Emile Durkheim*, kap. 26 i Nafstad, P., *Europeisk filosofi - Med retninger innenfor nyere sosialfilosofi*, Oslo: Cappelen Akademisk Forlag (371-391)
- Nafstad, P. (1996) *Georg Simmel*, utdrag fra kap. 28 i Nafstad, P., *Europeisk filosofi - Med retninger innenfor nyere sosialfilosofi*, Oslo: Cappelen Akademisk Forlag (419-425)
- Nilsen, Rune Åkvik (1995): *Max Weber og det europeiske miraklet*, *Sosiologi i dag*, nr. 2 (3-30)
- Nygaard, Thomas (1995): *Den sosiologiske bekymring*, i Nygaard, T, *Den lille sosiologiboka - Innføring i sosiologisk handlingsteori*, Oslo: Universitetsforlaget (14-18)
- Pahl, R. (2000) *On Friendship*, Polity Press (Utdrag: 13-22, 45-67)
- Rasborg, K. (1995) *Det postindustrielle samfund ifølge Daniel Bell*, utdrag fra Rasborg, K., *Det sosiologiske paradigme – sociologien om det moderne og det postmoderne samfund*, Forlaget Sociologi (122-130)
- Seljestad, L.O. (2003) *Frisatt eller forankra?*, *Sosiolog-nytt*, nr. 2:7-18 [11]
- Simmel, Georg (1978): *Storbyene og åndslivet*, i Østerberg, Dag (Red.): *Handling og samfunn*, Oslo: Pax (87-102)
- Syse, H. (1997) *Marx*, utdrag fra kap. 20 i Tollefsen, T., Syse, H. & Fritz, R., *Tenkere og ideer - filosofiens historie fra antikken til vår egen tid*, Ad Notam Gyldendal (457-479)
- Weber, M. (1982) *Byråkrati*, utdrag fra Weber, M., *Makt og byråkrati*, Oslo: Gyldendal Norsk Forlag (107-115, 126-128, 141-143)

SOS120: Organisasjon og arbeidsliv - 15 studiepoeng
Fagansvarlig Jørgen Grinde

Bøker:

Hatch, Mary Jo: *Organisasjonsteori - moderne, symbolske og postmoderne perspektiver*
Oslo: Abstrakt Forlag, 2001 Kap. 2, 3, 5- 7, 9 - 11 270 s

Forseth, Ulla og Bente Rasmussen(red.): *Arbeid for livet*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag
2002.
160 s

Jakobsen, Dag Ingvar og Jan Thorsvik: *Hvordan organisasjoner fungerer. Innføring i organisasjon og ledelse*. Hele boka unntatt kap 6 og 9. Bergen: Fagbokforlaget 2002. 347 s

Halvorsen,, Knut: *Når det ikke er bruk for deg - arbeidsløshet og levekår*. Oslo: Gyldendal
Norske Fforlag 2004. 225 s

Skorstad, Egil: *Organisasjonsformer. Kontinuitet eller forandring?* Oslo: Ad notam
Gyldendal,
2002 300 s

Kompendium

Berg, Berit: *Innvandrere på arbeidsmarkedet*. Trondheim: Sintef - Ifim 1998. 34s

Kvande, Elin: Kvinnelige ledere i grådige organisasjoner. I Ellingsæter, Anne Lise og J.
Solheim(red): *Den usynlige hånd? Kjønnsmakt i det moderne arbeidsliv*. Oslo: Gyldendal
Norsk Forlag 2002. 15 s

Kvande, Elin og Bente Rasmussen: *Kvinnens muligheter i statiske og dynamiske organisasjoner*.

I Nilsen Tore(red): *Mot et bedre arbeidsliv – en IFIM-antologi*.. Bergen: Fagbokforlaget
1998.
18 s

Oppgavesamling (ikke pensum, men anbefales)

Jakobsen, Dag Ingvar og Jan Thorsvik: *Hvordan organisasjoner fungerer. Arbeidsbok og casesamling*. Bergen: Fagbokforlaget 2002.

PENSUMLITTERATUR SOS 310

SOSIOLOGISK TENKING OM DAGSAKTUELLE TEMA

Studiepoeng: 7,5 p

HT 2005

Faglærer: Marianne Hedlund, førsteamanuensis

Navn forfatter	Tittel	Forlag	År/Utgave/ISBN	Antall sider
Bauman, Z & T. May	Å tenke sosiologisk Hele boka pensum	Abstrakt forlag	2004/1 utg (norsk)/82-7935-043-8	230 s
Christiansen, K, Jerdal, Møen, Solvang & Syltevik	Prosess og metode Hele boka pensum	Universitetsforlaget	1998	150 s
Totalt				380 s

Artikler og utdrag fra kapitler (finnes i eget kompendium for kurset):

Navn forfatter	Tittel	Forlag	År/Utgave/ISBN	Antall sider
Hellevik, O	”Undersøkelsesopplegget” Kap 4 i boka <i>Sosiologisk metode</i>	Universitetsforlaget	1995/82-00-02493-8	17 s
Hylland Eriksen, T	”Fanget av hastighet” Kilde: kap 1 i boka <i>Selvledelse</i> , s 14-38	Gyldendal Akademiske	2003/1.utgave/82-05-31541-8	24 s
Ryen, A	”Vitenskapsteoretisk perspektiv på metode: forholdet mellom naturvitenskaplig og samfunnsvitenskaplig forskning ” Kap 3 i boka <i>Det kvalitative intervjuet. Fra vitenskapsteori til feltarbeid</i> , s 34- 69	Fagbokforlaget		26 s
Wormnæs, O	”Kritisk teori og kritisk vitenskap. Frankfurterskolen og Habermas og vitenskap, samfunn og interesser”. Fra boka : <i>I vitenskap, samfunn, miljø og etikk</i>			15 s
Johannessen, A & P.A Tufte	”Introduksjon til samfunnsvitenskaplig metode”	Abstrakt forlag	2002	10 s
Berger, P.L & T.Luckmann	”Grunnlaget for kunnskap i hverdagen” fra boka: <i>Den Samfunnsskapte virkelighet</i>	Arkiv		20 s
Grønmo, S (1996)	”Forholdet mellom kvalitative og kvantitative	Universitetsforlaget	1996	28 s

metoder i
samfunnsforskningen” i
boka **Kvalitative metoder
i samfunnsforskningen**

Totalt 140 s

PENSUMLITTERATUR SOS 320

Sosial kapital, identitet og entrepenørskap

Studiepoeng: 7,5 p

HT 2005

Faglærer og bisitter: Marianne Hedlund, førsteamanuensis

<i>Navn forfatter</i>	<i>Tittel</i>	<i>Forlag</i>	<i>År/Utgave/ISBN</i>	<i>Antall sider</i>
John Field	Social capital Hele boka pensum	Routledge forlag	2003	165 s
Totalt				165 s

Artikler og utdrag fra kapitler (finnes i eget kompendium for kurset):

<i>Navn forfatter</i>	<i>Tittel</i>	<i>Forlag</i>	<i>År/Utgave/ISBN</i>	<i>Antall sider</i>
Henningsen	”Selvforvaltningens dilemmaer”	I boka Likhetens paradokser av Lien, Lidèn & Vike , Universitetsforlaget 2001	ISBN: 82-15-00052-5	20 s
Bauman, Z	”Emansipasjon” Kilde: kap 1 i boka <i>Flytende modernitet</i> , s 27-67	Vidarforlagets Kulturbibliotek	ISBN: 82-7990-013-6	40 s
Grimstad Klepp, I	”Farlige farger” I Norsk antropologisk tidsskrift nr 4. 2004; s 227-240	Universitetsforlaget	ISSN 0802-7285	13 s
Rasmussen & Johanssen	”Å sage over den gren man sitter på” I Sosiologisk tidsskrift Vol. 13. 2002 s 332 - 354	Universitetsforlaget	ISSN 0804-0486	22 s
Kvande, E	”Konstruksjonen av maskulinitet i organisasjoner under endring” I Sosiologi i dag nr 3 1998 s 29 -57	Universitetsforlaget	1998	28 s
Taylor, C	”Tre sykdomstegn” kap 1 i boka <i>Autensitetens etikk</i> s 15- 27	Cappelens upopulære etikk	2 opplag 2002 ISBN 82-456-0622-7	13 s
Alvesson, M	”Social identity and the	Blackwell	2000	23 s

	problem of loyalty in knowledge-intensive companies” I Journal of Mangement studies 37:8 2000. s 1101-11023	Publishers, Oxford, UK		
Jordheim Larsen, Sandberg & Pedersen	“Tunge kyss – lette identiteter” I Sosiologisk tidsskrift nr. 2 2005, s 107- 133	Universitetsforlaget	2005 ISSN 0804-0486	26 s
Halvorsen, R	“Tatere imellom – innbygde stengelser mot gjenoppbygging og ivaretakelse av taterkulturen” . Kap 3 i boka <i>Taternes arbeid for oppreising og anerkjennelse i Norge. S</i> 49- 66	Tapir akademiske forlag	2005 ISBN 82-519-2063-9	17 s
Landström, H	”Entreprenörskapens rötter” - utdrag	Studentlitteratur, Sverige	1999 ISSBN 91-44-00987-9	18 s
Totalt				S 220

Sosiologi: Framdriftsplaner 2005 – 2006

HINT

Sosiologi

Framdriftsplaner 2005 – 2006

Framdriftsplaner SOS105 Individ og samfunn - Framdriftsplan

Undervisning høsten 2005

Faglærere: amanuensis Jørgen Grinde og førsteamanuensis Rune Åkvik Nilsen

Tirsdager kl. 11.30 – 14.30 C101

Torsdager kl. 08.30 – 11.15 C108

Onsdager kl. 11.30 – 16.30 C108 (7/9, 28/9 og 2/11)

Øvinger: i tilslutning til forelesninger, i egne seminargrupper

NB! Denne planen kan bli endret. Informasjon om dette på forelesningene og gjennom Fronter

Uke	Dato	Tema	Litteratur	Foreleser
35	30/8 1/9	<i>Introduksjon</i> Sosiologi som fag og tenkemåte. Grunnleggende perspektiver i faget	Per Morten Schiefloe (PMS) <i>Mennesker og samfunn</i> Kap 1 – 4 Garsjø <i>Sosiologisk tenkemåte</i> Kap 1 - 2	Grinde
36	6/9 7/9	<i>Invitasjon til sosiologi</i>	Berger kap 4-6	Nilsen
37	13/9 15/9	<i>Sosial struktur</i> <i>Rollebegrepet</i>	PMS Kap 6, Garsjø Kap 4, WM: s.84-94	Grinde
38	20/9 22/9	<i>Samhandling,</i> <i>kommunikasjon, sosial</i> <i>atferd</i>	PMS Kap 8	Grinde
39	27/9 28/9	<i>Kultur - Sosialisering</i> <i>Reproduksjon av ulikhet</i>	PMS 5, Hüh,	Nilsen
40		Undervisningsfri Oppgaveskriving		Innlevering I 7.okt
41	11/10	<i>Sosialt bytte</i>	PMS Kap 8, Willy Martinussen <i>Samfunnsliv</i> (WM) s137-154	Grinde
	13/10	<i>Sosial ulikhet</i>	PMS 7, DNS	Grinde
42	18/10 20/10	<i>Sosial ulikhet</i>	PMS 7, DNS 2, 6 og 8	Grinde
43	25/11 27/11	<i>Sosiale fellesskap,</i> <i>grupper og nettverk</i>	PMS Kap 9	Grinde

44	1/11 2/11	<i>Vårt rollespill til daglig</i>	Goffman	Nilsen	
45	8/11 10/11	<i>Sosiale institusjoner og det norske samfunnet</i>	PMS Kap11, DNS 1,3,5,7,10 Jensen	Grinde	
46	15/11	<i>Sosiale institusjoner</i>			
	17/11	<i>Sosialt avvik og sosialt kontroll</i>	Hauge	Grinde	
47	22/11	<i>Sosial kontroll</i>			
	24/11	<i>Samfunnsendring</i>	PMS Kap 12	Grinde	

Forelesere: Rune Åkvik Nilsen & Arve Hjelseth
Mandager 1245-1530 (C101), Tirsdager 0930-1215 (B123), Onsdager 0930-1330
(C108) + Torsdag 4. mai, 0930-1330 (A102)

Dato (uke)	Tema	Du forbereder deg m	
		Forfatter	Litteratur
9-1 (2)	Introduksjon: Hva skal kurset handle om?/ Lenski: Jegere & sankere/hagebrukssamfunn	Lenski & Nolan	Human Societies
10-1 (2)	Lenski: Jordbrukssamfunn/den industrielle revolusjon	Lenski & Nolan	Human Societies
11-1 (2)	Introduksjon til den klassiske sosiologien: Moderniseringen og den klassiske sosiologiens bekymringer	Nygaard	Den sosiologiske bekymring
		Lyon	Modernitetens byrde
23-1 (4)	Marx: Historisk materialisme/ føydalisme og kapitalisme/ kapitalismens fremvekst	Marx	Det kommunistiske partis manifest
		Syse	Marx
24-1 (4)	Marx: Kapitalismens fremvekst/ kapitalismens dynamikk og skjebne/ modernitetsdiagnose: utbytting og fremmedgjøring/ Marx' visjon om det gode liv i selvrealisering	Marx	Det kommunistiske partis manifest
		Syse	Marx
		Engelstad	En presisering av fremmedgjøringens dimensjoner
		Elster	Fremmedgjøring: mangel på selvrealisering
25-1 (4)	Tönnies: Gemeinschaft og Gesellschaft/ Parsons: mønstervariablene	Gilje	Ferdinand Tönnies - Gemeinschaft og Gesellschaft
		Aubert	Mønstervariablene
6-2 (6)	Durkheim: Mekanisk og organisk solidaritet/det ikke-rasjonelle grunnlaget for rasjonalitet	Nafstad	Emile Durkheim
		Collins	The Nonrational Foundations of Rationality
7-2 (6)	Durkheim: Mekanisk og organisk solidaritet/ det ikke-rasjonelle grunnlaget for rasjonalitet/ritualteorien	Nafstad	Emile Durkheim
		Collins	The Nonrational Foundations of Rationality
		Collins	Durkheimian Theory of Moral Solidarity
Dato	Tema	Du forbereder deg m	
8-2 (6)	Durkheim: Selvmordsteorien	Forfatter:	Litteratur:
		Durkheim	Selvmordet
6-3 (10)	Durkheim: Selvmordsteorien/ modernitetsdiagnose: egoisme og anomi /sosiologen som terapeut	Nafstad	Emile Durkheim
		Durkheim	Selvmordet
		Lyon	Modernitetens byrde
7-3 (10)	Weber: Rasjonalitet /idealtyper/handlingstyper/ makt og herredømme/byråkrati/ klasse, stand, parti	Weber	Byråkrati
		Hughes	Max Weber
		Gilje	Max Weber - Rasjonalitet og heroisk pessimisme
		Ritzer	McDonaldiseringen af samfundet
8-3 (10)	Weber: Kapitalismens fremvekst	Weber	Byråkrati
		Gilje	Max Weber - Rasjonalitet og heroisk pessimisme
		Nilsen	Max Weber og det europeiske miraklet
		Hughes	Max Weber
		Ritzer	McDonaldiseringen af samfundet

3-4 (14)	Weber: Kapitalismens fremvekst/ modernitetsdiagnose: frihetstap og meningstap/ Webers heroiske individualisme	Weber	Byråkrati
		Gilje	Max Weber - Rasjonalitet og heroisk pessimisme
		Nilsen	Max Weber og det europeiske miraklet
		Hughes	Max Weber
		Ritzer	McDonaldiseringen af samfundet
		Lyon	Modernitetens byrde
4-4 (14)	Simmel: Storbyene og åndslivet	Simmel	Storbyene og åndslivet
		Nafstad	Georg Simmel
5-4 (14)	Ritzer: McDonaldisering	Ritzer	McDonaldiseringen af samfundet
18-4 (16)	Ritzer: McDonaldisering Rasborg: Det postindustrielle samfunn Sennett: Det fleksible mennesket	Ritzer	McDonaldiseringen af samfundet
		Rasborg	Det postindustrielle samfunn
		Sennett	Det fleksible mennesket
	Tema	Du forbereder deg m	
		Forfatter:	Litteratur:
19-4 (16)	Modernitet, identitet og individualisering: Berger: moderne identitet Beck: Individualisering i moderne samfunn Kränge & Øia: Den nye moderniteten og individualiseringsteoriene til Beck, Giddens og Bauman	Berger	Pluralisering av sosiale livsverdener
		Beck	Individualisering i moderne samfunn
		Kränge & Øia	Den nye moderniteten
2-5 (18)	Kritikk av individualiseringsteorier: Birkelund: Fortsatt stabil strukturell ulikhet? Seljestad: Er vi frisatt eller forankra? Kränge & Øia: Individualisering i klassisk og moderne utgave/kritiske slutt kommentarer	Birkelund	Modernitetens flertydighet
		Seljestad	Frisatt eller forankra?
		Kränge & Øia	Den nye moderniteten
3-5 (18)	Modernitet, generasjoner og identitet: Almås & Gullestad: Generasjoner og identitet Bauman: Postmoderne identitet og moral	Almås	Tre generasjoner rekonstruerer sin ungdom
		Gullestad	Fra "lydig" til "å finne seg selv"
		Bauman	Postmodernitet, identitet og moral
4-5 (18)	Moderne vennskap: Brøgger/Frønes & Brusdal/Pahl: Moderne vennskap: En ny form for Gemeinschaft? Avslutning og oppsummering av kurset	Brøgger	Vennskap, nærhet og personlighetsutvikling
		Frønes & Brusdal	Friends - vennskapets verden & Fornuft og følelser
		Pahl	On Friendship

GEO370 / INF370 / SOS107

Forskningsmetode

Framdriftsplan

Faglærer(e) høsten 2005: [Knut Ekker](#), [Hans W. Thorsen](#)

Undervisning:

mandag, kl. 10:30 - 13:30, rom B123

Øvinger:

INF370 tirsdag, 08:30-10:15, rom A239

GEO370, SOS107 torsdag, 11:30-13:30, rom A239 / A242

Obligatoriske øvinger: 4

Litteratur:

Ringdal, Kristen: Enhet og mangfold. Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode.

Fagbokforlaget, 2001. (Kap. 1-16, 18, 19.1-19.20, kap. 20).

Thagaard, Tove: Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode. Fagbokforlaget, 2003. (Kap. 1, kap. 3-5, kap. 7-8)

Ekker, Knut: Bruk av SPSS 13 for Windows. HiNT kompendium, 2005.

Uke	Dato	Tema	Litteratur	Kommentar
35	29.08.	Innledning: Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode.	KR: kap. 1-4	KR: Kristen Ringdal
36	05.09	Teori og empiri.	KR: kap. 5, 12	
37	12.09	Teori og empiri - forts. Forskningsdesign	TT: kap. 1, 3-5, 7-8	TT: Tove Thagaard
				22.09: Innlevering - oppg. 1
39	26.09	Målenivå for variabler. Datainnsamling. Utvelging av enheter. Eksperimentell metode.	KR: kap. 6-8, 11	
40	03.10	Survey. Statistiske sammenhenger. Statistisk generalisering. Hypotesetesting.	KR: kap. 13, 14.1-14.7	
41	10.10	Analyse av enkeltvariabler. Analyse av tabeller: variabler på nominalt målenivå.	KR: kap 15, 16	14.10: Innlevering - oppg. 2
42	17.10	Analyse av tabeller II: variabler på ordinalt målenivå. Statistisk generalisering. (ingen øving)	KR: kap 16	
		(ingen forelesning eller øving)		
44	31.10	(ingen forelesning)		04.11: Innlevering - oppg. 3
45	07.11	Statistisk generalisering - kji-kvadrat. Trivariat analyse av tabeller.	KR: kap 16	
46	14.11	Trivariat analyse. Regresjonsanalyse.	KR: kap. 18, 19	

47	21.11	Tolkning av data. Kommunikasjon av forskningsresultater. Oppsummering.	KR: kap. 9.10- 9.12, 10, 20	25.11: Innlevering - oppg.4 - IT
				02.12: Innlevering - semesteroppgave (oppg. 4) - sosiologi & geografi
49	08.12	Eksamen		

Sist oppdatert 20.11.2005 av kne

Sosiologi årsenhet SOS120 Organisasjon og arbeidsliv

Framdriftsplan våren 2006

Foreleser Jørgen Grinde - tlf. 74112253 jorgen.grinde@hint.no

Undervisning:

Mandag kl. 12.45 - 15.30 C101

Tirsdag kl. 09.30 – 12.15 C101

Onsdag kl. 09.30 – 13.30 C108

Tirsdag kl. 13.00 – 15.30 Ansvarlig: Marit S. Lie og Torbjørn Moen

**NB! Framdriftsplanen er veiledende, og det tas forbehold om endringer.
Endringer kunngjøres gjennom ClassFronter.**

Uke		Tema nr.	Tema	Pensun
3	17.1	1	Orientering om kurset Innledning til organisasjonsteorien Ulike perspektiver i organisasjonsteorien	J&T 1, Hatch 2
3	17.1 18.1	2	Ulike perspektiver Organisasjonsstruktur Mål, strategier og effektivitet	Hatch 2 Hatch 6 og 8 J&T 2 og 3
5	30.1 31.1		Ingen forelesning Ingen forelesning	
5	1.2		Organisasjonsstruktur - Byråkratiteori	Hatch 6, J&T 6
7	13.2	3	Teknologi og produksjonsformer	Skorstad 1-2

			Fra håndverksproduksjon til masseproduksjon	
	14.2	4	Teknologi og produksjonsformer Taylorisme og fordisme	Skorstad 3
	15.2	5	Uformell organisasjon Human Relation - Hawthorneundersøkelsene Arbeiderkollektivet Individene i organisasjonen	Skorstad 4 J&T 7
9			Skriveuke: Innlevering av oppgave I: 6. mars	
11	13.3	6	Sosioteknisk retning Samarbeidsforsøk og demokratisering Den skandinaviske tradisjonen	Skorstad 5 J&T 7
11	14.3	7	Organisasjonskultur	Hatch 7, J&T 4
11	15.3	8	Kommunikasjon og teamarbeid	J&T 8
11	15.3	9	Beslutninger i organisasjoner	J&T 9 Hatch 9
13	27.3	10	Organisasjoner som politiske system Makt og konflikt	J & T 5 Hatch 9, 10
13	28.3	11	Organisasjoner som kjønnspolitiske system	Kvande og Rasmussen
	29.3	12	Organisasjon og omgivelser	Hatch 3
13	24.4	13	Fleksibel spesialisering	Skorstad 6 og 7
		14	Nye produksjonsformer Japanisme og nye utfordringer	Skorstad 8 - 11
17	25.4	15	Forandring og læring	J&T 10 – 11
17	26.4	16	Ledelse i organisasjoner	J&T 12
17	8.5	17	Det nye arbeidslivet	Forseth og Rasmussen
19	9.5 10.5	18	Arbeidsmarked og arbeidsledighet Teorier, konsekvenser og mestring av arbeidsledighet Innvandrere på arbeidsmarkedet	Halvorsen Berg
	10.5	19	Oppsummering	

Innlevering av semesteroppgaver

1. oppgave: 6. mars

2. oppgave 21. april

Eksamen 2. juni

Framdriftsplan

SOS310 Sosiologisk tenking og dagsaktuelle tema

Undervisninger høsten 2005

Faglærere: førsteamanuensis Marianne Hedlund

Undervisningen skjer i Auditoriet Meierigården eller i rom D 235

Torsdag 1 september og Torsdag 22 september kl kl 9.00 – 15.30 (Meierigården)

Fredag 2. september og fredag 23 september kl 8.30 -15.30 (D 235)

En del av undervisningen skjer i form av seminarvirksomhet

NB: Det kan skje endringer i dager og tidspunkter!

Øvinger:skjer i tilslutning til undervisningen, i egne faste seminargrupper

NB! Noen uker kan ha endret undervisningsplan enn det som framgår av planen nedenfor, men da gis det beskjed ved forelesningene og på Fronter.

Oppstart samlingsundervisning i uke 35

Uke	Dato	Tema	Litteratur	Foreleser
35-	1/9	<i>Introduksjon</i> Sosiologiske tenkemåter og grunnleggende perspektiv	Bauman & May: Del 1 s. 25-59	Marianne Hedlund
35	1/9	<i>Analyse av fortid og nåtid: samtidig</i>	Bauman & May: Del 3 s. 201-225, Solvang & Jerdal og Christensen artikkel i <i>Prosess</i> og metodeboka	Marianne Hedlund
35	1/9	<i>Analyser av moderne liv</i> Om å leve vårt liv, våre handlinger, valg og tvang i det moderne arbeidsliv	Bauman & Mau: Kap 4 og kap 5 s. 75-183 Hylland Erikssen artikkel	Marianne Hedlund
35	2/9	<i>Å forske på levd liv og sosiale handlinger</i>	Bauman & Mau: Del 2 Kap 6-9, Artikkel om "Forskning som	Marianne Hedlund

35	2/9	<i>Sosial konstruksjon og kritisk anvendt sosiologi</i>	social handling” i kompendiet Wormnæs artikkel i kompendiet, Berger & Luckmann i kompendiet	Marianne Hedlund
35	2/9	<i>Perspektiv og kvantitativ og kvalitativ datainnsamling</i>	Artikkel tilRyen , delkaptiel til Grønmo, og Johannesen & Tuft i kompendiet, Christiansen artikkel i	Marianne Hedlund
38	22/9	<i>Problemverksted. Presentasjon og veiledning på foreløpig innleveringsoppgaven</i>	Hele pensum	Marianne Hedlund
38	22/9	<i>Eksempler på konstruksjon av undersøkelse enheter og opplegg</i>	Syltevik, Solvang og Møen i	Marianne Hedlund
38	22/9	<i>Å tenke sosiologisk om et tema</i>	Prosess og metode Bauman & May kap 8 og kap 9	Marianne Hedlund
38	23/9	<i>Bacheloroppgave</i>	Hele pensum	Knut Ekker & Marianne Hedlund
38	23/9	<i>Sosiologiske tenkemåter og sosiologiske analyser. Oppsummert</i>	Hele pensum	Marianne Hedlund

For å gå opp til eksamen må man ha 1 godkjente innleveringsoppgave. Eksamen i kurset foregår rett etter kursets er avsluttet, anslagsvis uke 39 eller uke 41 (**tidspunkt oppgis senere**). **Skriftlig skoleeksamen i 4 timer (uten hjelpemidler).**

Innleveringsoppgaven kan for de som vil tilknyttes planlagt evne for bacheloroppgaven, eller annet emne fra pensum. Oppgavens tema skal avklares med faglærer. Oppgaven leveres skriftlig på fronter, først som utkast, så som ferdig notat. Dersom ikke oppgaven leveres via fronter skal det innleveres pr mail eller i posthylla til faglærer innen 30 september.

Marianne Hedlund

Framdriftsplan

SOS320 Sosial kapital, identitet og entrepenørskap

Undervisninger høsten 2005

Faglærer: førsteamanuensis Marianne Hedlund og forsker II Niels Arvid Sletterød
Undervisere: Marianne Hedlund (HiNT), Niels Arvid Sletterød (NTF); Gro Tallerås, Hege Børve

Undervisningen skjer i Auditoriet Meierigården eller i rom D 235
Torsdag 20/10 og torsdag 3/11 kl 12.15 – 15.30/17.30(Meierigården)
Fredag 21/11 og fredag 4/11 kl 8.30 -15.30 (D 235)

En del av undervisningen skjer i form av seminarvirksomhet
NB: Det kan skje endringer i dager og tidspunkter!
Øvinger skjer i tilslutning til undervisningen i seminargruppeform

NB! Noen uker kan ha endret undervisningsplan enn det som framgår av planen nedenfor, men da gis det beskjed ved forelesningene og på Fronter.

Oppstart samlingsundervisning i uke 42

Uke	Dato	Tema	Anbefalt Litteratur	Foreleser
42	20/10 12.15 – 14.00	<i>Moderne liv og sosial identitet</i>	Taylor's artikkel "Tre sykdomstegn", samt Alvesson' artikkel om "Social identity osv." i Kompendiet	Gro Talleraas
42	14.00 – 15.30	Noe om <i>Individualiteten og identiteten</i> (inkl gruppe/seminaropp gave)	Baumans artikkel om Emansipasjonen	Gro Talleraas
42	21/10 8.30 – 10.00	<i>Nettverk og sosial kapital</i>	Kap 2 i boka Social Capital	Niels Arvid Sletterød
42	10.15-	<i>Kreative prosesser</i>	Henningsens	Niels Arvid

	13.00 (inkl lunsj 1 time)	<i>og menneskers sosiale skaperevner</i>	artikkel om Selvforvaltni ngens dilemmaer i kompendiet	Sletterød
42	13.15 – 15.30	<i>Sosial kapital mørke sider og dets betydning for samfunnsanalyser (inkl seminarverksted)</i>	Kap 3,4 og 5 i Social capital	Niels Arvid Sletterød
44	3/11 Kl 9.00- 11.15	Sosial kapital – begrepet og ulike kunnskapssyn	Kap 1, 2 og 4 i boka Social Capital	Marianne Hedlund

SOS375 - Bacheloroppgave - sosiologi Framdriftsplan

Faglærer(e) høsten-våren 2005-06: [Knut Ekker](#) [Marianne Hedlund](#)

Undervisning/øvingsrom - vårsemesteret:

Møterom i 3. etasje i B-bygget

Øvinger:

Obligatoriske oppg: Forprosjektrapport

Litteratur:

Morten Stene: Vitenskapelig forfatterskap. Hvordan lykkes med skriftlige studentoppgaver. Kolle Forlag, 2003. ISBN 82-463-0016-4

Uke	Dato	Tema	Litteratur	Kommentar
44	31.10			
45	07.11	Kvalitativ metode (Marianne)		
45	08.11	Kvantitativ metode (Knut)		
45	09.11	Arbeid med skriftlige oppgaver (Morten Stene)	Stene:	
45	11.11			Innlevering av problemstilling / teori.
46	18.11			
46	25.11			
50	16.12			Innlevering av forprosjekt.
04	27.01	Presentasjon av problemstilling		Innlevering 27.01: Innlevering av teori, metodevalg og operasjonalisering. Ta også med en framdriftsplan for datainnsamling og analyse.
		Datainnsamling - februar		
		Dataanalyse - mars		
11	17.03			Innlevering 17.03: Innlevering av teori, metodevalg, operasjonalisering og

12 24.03 Seminar - kollektiv evaluering av hverandres
innleveringer -

19 12.05

uke
23 .
el. juni.
24 2006

foreløpig analyse.

12.05.06: Innlevering av bacheloroppgave.

Muntlig eksamen (gruppevis) i uke 23 eller 24.